

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència de l'honorable Sr. Joan Casanovas

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 7 de novembre del 1933

SUMARI

A les cinc i vint-i-cinc minuts de la tarda s'obre la sessió, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.

Manifestacions del senyor Conseller de Governació contestant una pregunta que li havia estat feta, en la seva absència, pel senyor Vallès i Pujals, referent a l'actuació de les autoritats durant el període electoral.

Rectificació del senyor Vallès i Pujals.

Rectifica, aixímateix, el senyor Conseller de Governació.

Nova rectificació del senyor Vallès i Pujals.

Ordre del dia:

Prec del senyor Carreres i Artau, al senyor Conseller d'Agricultura i Economia, demanant-li aclaracions a unes paraules pronunciades referents a la tramitació de permisos per a la talla d'arbres.

Resposta del senyor Conseller d'Agricultura i Economia.

Rectificació del senyor Carreres i Artau.

Continuació de la interpellació sobre l'Hospital de Vilafranca.

Rectificacions dels senyors Vidal i Guardiola i Armendares.

Se suspèn el debat.

Lectura d'un Projecte de Llei referent a la concessió d'un crèdit extraordinari. Passa a la Comissió.

Segueix la interpellació sobre l'Hospital de Vilafranca.

Parla per allusions, el senyor Blasi.

Novament rectifica el senyor Vidal i Guardiola.

Intervé el senyor Abadal.

Rectificació del senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social.

Se suspèn el debat.

Lectura del dictamen de la Comissió de Justícia i Dret al Projecte de Llei creant el Tribunal de Casació a Catalunya.

Ordre del dia per a la sessió de dimecres.

S'aixeca la sessió a un quart de nou i deu minuts de la vetlla.

S'obre la sessió a les cinc i vint-i-cinc minuts de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Al banc roig hi ha els honorables senyors Consellers de Justícia i Dret i de Governació.

Es llegeix i aprovada l'acta de la sessió anterior.

Contestant una pregunta sobre l'actuació de les autoritats durant el període electoral

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Governació.

El Sr. CONSELLER de Governació: Senyors Diputats: Retingut la setmana passada per quefers de Govern fora de la Cambra, m'he trobat amb diferents precés que se m'han adreçat i que ara vaig a contestar seguint l'ordre de dates.

Un dels precés és el del senyor Vallès i Pujals referent a una ordre que vaig fer circular recordant dos extrems de l'art. 68 de la Llei Electoral, per al seu compliment, a les autoritats respectives. El senyor Vallès i Pujals recabava l'afirmació de si el Conseller de Governació considerava vigent el primer apartat, també, d'aquest article de la Llei Electoral. He de contestar al senyor Vallès i Pujals, que no sols el primer apartat, sinó tots els vuitanta vuit articles de la Llei Electoral, exceptuant les modificacions introduïdes per la legislació de la República, es consideren, naturalment, vigents. Aquella ordre circular es va fer perquè el Conseller de Governació pot fer-ho sempre que ho consideri necessari en virtut de consultes efectuades i recordar diversos aspectes, els que siguin, de qualsevol Llei. En aquest cas, s'havia observat que, estant en període electoral, s'havien practicat algunes destitucions i s'havien promogut alguns expedients, i vaig considerar precís, per tant, que després de resoldre aquells casos particulars denegant les peticions per a fer les informacions i els expedients, recordar-ho amb caràcter general per tal que no vinguessin noves consultes sobre el particular, però això no vol dir que no estigui en vigència tota la Llei en la part no renovada.

La segona part del prec del senyor Vallès i Pujals venia a dir i a preguntar quin criteri té el Conseller de Governació pel que respecte a la propaganda electoral en allò que fa referència a l'apartat primer de l'art. 61. Aquestes eleccions són unes eleccions que es fan sota el mateix règim del Govern de la República. Nosaltres, en aquest aspecte, mantenim exactament el mateix criteri del Govern de la República, el qual sostingué precisament en un Consell de Ministres tingut el mateix dia que es declarà el període electoral, que estaven facultats tots els Ministres per a fer campanya electoral excepte el Ministre de la Governació. Aquest Conseller de Governació manté, en el que respecte a la Generalitat de Catalunya, el mateix criteri de que tots els Consellers poden fer campanya electoral excepte el Conseller de Governació. Respecte a un extrem que també ha demostrat els seus dubtes el senyor Vallès i Pujals, dels Alcaldes de cada poble, també vull aprofitar l'ocasió d'exposar-li el meu criteri; i és que

els Alcaldes de cada poble dintre de la seva respectiva jurisdicció no poden fer campanya de cap classe; ara, fora de la seva jurisdicció, jo crec que poden fer campanya electoral. I estant inhabilitats també per fer campanya electoral, tots els que tinguin un comanament directe, com els Governadors civils, etc., que ja estan compresos en la Llei Electoral vigent.

Aquest és el criteri del Conseller de Governació i em sembla que amb el que he exposat, el senyor Vallès i Pujals donarà per contestada la seva pregunta.

(Entra el senyor Conseller de Cultura.)

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Jo agraeixo al senyor Conseller de Governació les manifestacions que ha tingut a bé fer contestant el prec o pregunta que jo vaig dirigir l'altre dia, en absència d'ell a la Mesa, perquè li fos tramès.

Em plau el criteri que manifesta el senyor Conseller de Governació en el sentit que està en ple vigor el cas primer de l'article 68 de la Llei Electoral, que és el que prohibeix a les autoritats civils, militars i eclesiàstiques que facin tota mena de treballs electorals, com són recomanació de candidatures de determinats candidats o pressions perquè es voti i deixin de votar determinades candidatures o candidats. I, em plau també la interpretació que en aquest article dona el senyor Conseller de Governació, en el sentit que els alcaldes, dintre de la seva jurisdicció, dintre del territori de la seva jurisdicció, naturalment, vénen compresos en aquest precepte; i em plau aquesta manifestació, perquè posteriorment al prec que jo havia tingut a bé dirigir al senyor Conseller de Governació, m'havia alarmat extraordinàriament un article publicat pel nostre company senyor Rovira i Virgili en *La Humanitat*, en el qual sostenia que els alcaldes podien fer tota mena de treballs electorals i podien presidir reunions electorals i podien presidir mítings que es celebressin de recomanació de determinada candidatura. De manera, que en aquest particular, estem completament d'acord amb el senyor Conseller de Governació. Jo m'atreviria a insistir, si és que ell ho creu convenient, en la necessitat de que publicqués una nova circular en el *Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya*, tota vegada que havent publicat una circular anterior del senyor Conseller de Governació en la qual es recordava el compliment dels casos segon i tercer de l'article 68 de la Llei Electoral, jo sé que hi ha hagut algú que ha interpretat això com una derogació o com una manifestació del criteri del senyor Conseller de Governació de que el cas primer d'aquell article no estava vigent, perquè realment no sembla del cas publicar una circular recordant el compliment dels casos segon i tercer i no recordar el compliment del primer, en el sentit que aquí s'ha expressat. El més natural semblaria haver parlat de tots els casos. Per tant, si el senyor Conseller de Governació ho creu convenient, jo crec que no s'hi perdria res i s'estalviarien alguns casos d'alcaldes que jo sé que es preparen per intervenir activament en funcions

electorals; s'estalviaria tal vegada l'haver de sancionar o que s'hagin de denunciar aquests alcaldes. Seria convenient, repeteixo, que es recordés d'una manera expressa que els alcaldes vénen compresos en aquest cas primer de l'article 68 de la Llei Electoral.

Amb el que no puc estar conforme amb el senyor Conseller de Governació és amb la interpretació que ell dóna a aquest mateix cas de l'art. 68 en el sentit de què els Consellers de la Generalitat i, d'una manera especial, l'honorable senyor President de la Generalitat, poden també intervenir en matèria electoral. Jo crec que l'article 68 de la Llei Electoral és de tal manera categòric i terminant que, en parlar de les autoritats civils, hi comprèn a tots els que exerceixen aquesta autoritat, i una autoritat civil, per excel·lència, podríem dir, és el senyor President de la Generalitat. El senyor President de la Generalitat, amb molta més extensió i amb molta més amplitud, ve a ésser el que eren abans els presidents de les Diputacions; té totes aquelles atribucions i moltes més, i, per tant, si a aquells se'ls aplicava aquest precepte, no pot deixar d'aplicar-se al senyor President de la Generalitat, que jo entenc que hi ve terminantment i expressament comprès. El fonament d'aquesta prohibició tots nosaltres el sabem i coneixem: és el mateix fonament que prohibeix a l'Alcalde i prohibeix al Governador, a l'home que té un càrrec d'autoritat, que posa a les seves mans la potestat de resoldre expedients, de prendre acords, d'intervenir en sancions, de fer nomenaments, que té àdhuc a la seva disposició forces armades, com són els Mossos de l'Esquadra, per exemple, es comprèn que no ha de poder intervenir en matèria electoral, perquè tot el que ell faci en aquesta matèria electoral, encara que no estigui en la seva intenció, pot semblar una veritable coacció exercida sobre els electors. Per aquesta raó, repeteixo, s'havia considerat sempre que totes aquestes autoritats estaven privades d'intervenir en treballs electorals. Jo recordo — no hi era jo perquè encara no tenia una edat per poder-me recordar del fet, però recordo haver-ho llegit — l'escàndol que va produir, fa molts anys, en ple Congrés de l'Estat espanyol, la intervenció, en matèries electorals, consistent simplement en haver dirigit unes cartes recomanant candidatures, fetes pel senyor Cánovas del Castillo quan era President del Consell de Ministres, i els republicans del Parlament que aleshores hi havia varen fer-lo objecte d'una proposició de censura, que va discutir-se molt en el Parlament espanyol, entenent que no podia ni tant sols fer unes cartes recomanant una candidatura, perquè exercia el càrrec de President del Consell de Ministres. I jo recordo — i algú aquí present ho pot recordar també — que essent jo President de la Diputació de Barcelona vaig creure del cas haver d'intervenir en una campanya electoral i em vaig donar de baixa de la Presidència de la Diputació, i vaig traspasar la Presidència al Vice-President, i aleshores, convertit en un mer particular, me'n vaig anar a fer campanya electoral a un districte de fora de Barcelona; malgrat això, recordo que vaig ésser objecte d'una censura pel Diputat senyor Palet i Barba, precisament avui

militant a l'Esquerra, el qual sostenia que ni donat de baixa podia jo fer campanya electoral, perquè pel fet d'ésser President de la Diputació, encara que no exercís, tot això podia significar que era una coacció que s'exercia sobre els electors. De manera, que aquest criteri s'ha sostingut sempre: que els que exerceixen aquests càrrec d'autoritat no poden prendre part en les campanyes electorals. La pràctica havia vingut a establir una sola i única excepció, que era pels casos en que es presentessin candidats ells mateixos, i a l'anar-se a fer una presentació als electors semblava que això no consistia en aquesta coacció i, per això, s'havia establert aquesta única excepció. Jo, per tant, insisteixo en aquest criteri i jo vull pregar al senyor Conseller de Governació que mediti ben bé en el què representa i en el què significa que el senyor President de la Generalitat vagi de poble en poble o vagi de sala en sala presidint mitings i presidint reunions electorals, i el què significa i representa també que treballs electorals surtin de Palau de la Generalitat, que en el Palau de la Generalitat es facin reunions de comitès d'un partit polític, s'hi conjuminin candidatures, s'hi tinguin reunions i s'hi facin o celebrin pactes o es desfacin pactes electorals. Jo invito al senyor Conseller de Governació, home que em complac en reconèixer que és equànime en aquesta matèria, que procuri, tant com és possible, mantenir el veritable criteri que s'ha de mantenir; que mediti sobre si això és convenient per Catalunya i per la Generalitat: si és convenient que el poble s'acostumi a veure la Generalitat — l'alta institució reguladora de la nostra autonomia — convertida en un veritable casino o en un veritable centre d'un partit polític, per importància que es vulgui donar a aquest partit i per importància que es vulgui donar a aquest casino o a aquest centre.

(Entra el senyor Conseller d'Agricultura i Economia.)

Per altra part, vull aprofitar també l'ocasió per a pregar al senyor Conseller de Governació que procuri que des de la Generalitat es compleixin tots aquests preceptes que estan continguts en la Llei Electoral i que manen aquestes abstencions. Jo puc dir-li al senyor Conseller de Governació que, en ple període electoral, s'ha resolt un expedient — que jo conegui, tal volta n'hi ha algun altre —, que és el que jo ja en diria gairebé «famos» expedient de Vilabertran, del qual alguns dels senyors Diputats dels que assisteixen amb més assiduïtat a aquesta Cambra me'n han sentit parlar tres o quatre vegades. Aquest expedient de Vilabertran és aquell expedient que s'havia format en aquell poble respecte al repartiment, i dóna la casualitat que, després de dos anys d'arrossegar-se aquest expedient, s'ha anat a resoldre precisament en període electoral i s'ha resolt dintre del període electoral pel funcionari de la Generalitat que es nomenà President de la Comissió d'aquelles que s'havien de nomenar especialment per a resoldre aquests casos; s'ha resolt en període electoral rebaixant la quota del repartiment a quaranta set membres o individus electors d'aquell districte. Crec, senzillament, que

no està bé que en període electoral es rebaixin les quotes del Repartiment a 47 ciutadans d'un Municipi en els Repartiments que anys enrera tenien i que s'hagi ocorregut la necessitat de rebaixar la quota quinze o vint dies abans de les eleccions. Per altra part puc dir al senyor Conseller de Governació que, no per part del seu Departament, sinó per un altre Departament de la Generalitat s'han imposat penyores també dintre del període electoral.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: I altres coses.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Jo sé el cas de penyores que s'han imposat dintre el període electoral. Jo crec que tot això està comprès — celebros que el senyor Conseller de Governació tingui el mateix criteri — en aquest article 68 de la Llei electoral; i això no s'ha de fer, perquè si hem de privar als altres que ho facin, el primer que hem de procurar és que no es faci des de la mateixa Generalitat, ja que si nosaltres no donem l'exemple mal podrem fer creure els altres..

Acabo les manifestacions repetint el meu agraïment al senyor Conseller de Governació.

El Sr. CONSELLER de Governació: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Governació.

El Sr. CONSELLER de Governació: Respecte la primera part de les manifestacions del senyor Vallès i Pujals, he de dir-li que és criteri d'aquest Conseller de Governació que no s'imposi un criteri més restrictiu del que s'ha imposat a Madrid. A Madrid s'ha acordat interpretar la Llei en la possibilitat de què tots els Ministres puguin fer campanya electoral a excepció del Ministre de la Governació, i nosaltres no podem posar a Catalunya ni a la Generalitat en inferioritat de condicions del que es pugui fer a Madrid en aquesta qüestió. A més, en tots els governs del món s'ha vist que els homes de govern, excepte els que tenen un comanament directe, poden fer i fan propaganda electoral — President del Consell de Ministres i Ministres respectius — i aquest criteri que em sembla que és un criteri que es pot establir, no ara per ara, sinó per sempre, dintre de la Generalitat, sense que això pugui significar per a res coacció als ciutadans. És Catalunya un poble democràtic i que precisament rebutjaria tot el que pogués significar una coacció evident; ara bé, el Conseller de Governació, sí que efectivament, i totes les autoritats a les seves ordres, sí que poden exercir una coacció, en particular sobre els Ajuntaments i els Alcaldes que estan sota el comanament encara avui del Conseller de Governació. Pel que respecta al que deia del cas de Vilabertran, no estic assabentat d'aquest assumpte; en prenc bona nota i pot tenir la seguretat la V. S. de què aquest Conseller de Governació, dintre del seu Departament i en tots els aspectes en què intervingui, procurarà precisament evitar tota classe de coses que puguin semblar una coacció electoral, i, naturalment, en tots els casos que se li puguin denunciar imposarà el correctiu corresponent i el que sigui possible per a evitar-ho. (*Rumors d'aprovació en la Minoria de Lliga Catalana.*) Però és també norma del Govern de la Generalitat que es compleixi estrictament, no sola-

ment aquest article 68, sinó tot el que prescriu la Llei electoral. Si algun cas ha passat, també sap el senyor Vallès i Pujals — ja dic que no conec el cas — que hi han en la Llei electoral excepcions, quan aquestes excepcions són un motiu plenament justificat. Ja sap també la V. S. que no es poden fer nomenaments, però a voltes se'n fan, s'han fet nomenaments que la mateixa Llei electoral disposa en aquells casos en què així ho exigeixin les circumstàncies, com es podria produir en l'actualitat en què ens vegéssim obligats a fer-ho per les circumstàncies apremiantes que pot produir el traspàs de serveis o altres coses; però fora d'aquests casos excepcionals que la Vostre Senyoria sap que s'han d'establir i publicar al *Butlletí Oficial*, excepte en això, no s'ha fet absolutament — que jo sàpiga, aprovat pel Consell — cap cosa que es fregui amb els articles vigents de la Llei electoral.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Insisteix el senyor Conseller de Governació en el seu criteri i ens allarga el criteri que tenen a Madrid. No ens agrada el criteri, creiem que està equivocant i no hauriem de seguir-lo, però si es vol atendre el criteri de Madrid, que s'hi atengui estrictament. Segons aquest criteri, els Ministres poden prendre part en els actes electorals, però no consisteix en què des dels Ministeris es puguin tenir reunions electorals, es puguin conjuminar candidatures i s'hi facin pactes entre Partits, i això és el que es fa aquí, com veiem cada dia en els diaris i veiem com des del Palau de la Generalitat surten aquestes noves electorals i se celebren allí aquestes reunions que tenen per objecte la confecció d'una candidatura. Si el senyor Conseller de Governació es vol atendre estrictament a allò que l'afavoreix d'aquell criteri de Madrid, que s'hi atengui estrictament, però que no el traspassi; jo, però, insisteixo en pregar-li que això no es faci, que s'hi posi remei i que s'acabi per bé de tots els catalans. Diu el senyor Conseller de Governació que som una democràcia i que tot això s'ha de poder fer; precisament per ésser una democràcia, això és el que s'ha d'evitar. Si es vol que la funció electoral sigui una veritat, s'ha de procurar apartar d'aquesta funció electoral totes aquestes coses que poden tenir un caràcter de coacció. Jo li diré al senyor Conseller de Governació que es fan coses, com en el cas de Vilabertran, que crec que constitueixen una veritable delícia, que es fan aquestes coses i se'n fan d'altres. Per tant, insisteixo en què hi hagi un criteri rígid i sever en aquest particular, perquè és l'única manera que poden tenir aplicació aquests preceptes electorals, sinó serien lletra morta.

ORDRE DEL DIA

Precs i preguntes

En aclaració d'unes manifestacions del senyor Conseller d'Agricultura i Economia

El Sr. CARRERES I ARTAU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Carreres i Artau.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Senyors Diputats: Per dirigir un prec al meu distingit amic senyor Ventosa i Roig per tal de què tingui la bondat de ratificar o aclarir unes manifestacions seves que han sortit en *La Humanitat* de diumenge i en les quals es llegeix el següent: «Digué el senyor Ventosa i Roig a continuació que ell creia que la tramitació de permisos per la talla d'arbres no era pas massa llarga, per la qual cosa havia circulat ordres als Alcaldes que no entretinguessin els esmentats permisos, puig que si s'acceptava el prec del senyor Carreres i Artau — i aquí crido l'atenció —, o sigui de deixar tallar boscos de petites dimensions, com sigui que la major part dels de Catalunya es troben en aquestes condicions, ens trobariem el dia menys pensat sense ni un arbre.» Com que del contingut d'aquestes manifestacions resulta, primerament, desvirtuat el meu prec, i, segonament, com si jo vingués a ésser una mena de professional de la talla d'arbres (*Rialles.*), pregaria al senyor Ventosa i Roig que abans que tot digués si considera autèntiques aquestes declaracions i, després de feta aquesta aclaració, jo li contestaré.

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller d'Agricultura i Economia.

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia: Comprendrà el senyor Carreres i Artau que en una conversa que s'ha tingut a peu dret i rodejat de periodistes, és molt difícil que aquestes prenguin una transcripció literal del que es diu. No, ni remotament, se'm va acudir que el senyor Carreres i Artau, de la cultura del qual en tinc el més alt concepte, pugui ésser, ni directament ni indirecta, partidari de la talla de boscos, de manera que es pot dir amb poca diferència el que vaig dir aquí; no el suposo partidari d'una talla incondicional, ni molt menys. Vaig dir que si hi havia alguns permisos retardats, era per deixadesa d'alguns Alcaldes, als quals se'ls havia comminat perquè resoluessin ràpidament. És aquest el sentit de les meves paraules, repetint que, ni de lluny ni de prop, hi ha el concepte que el senyor Carreres i Artau havia pogut suposar que havia deixat anar.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Demano la paraula.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Carreres i Artau.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Agraïxo aquestes manifestacions del senyor Conseller d'Agricultura i Economia, en primer lloc, perquè de paraula i per escrit m'he manifestat francament devot de la conservació forestal i he cridat contra certes arrencades que es fan a les suredes, sobretot, a La Selva i a una part de l'Empordà, i, per altra part, també perquè tinc interès que consti així, en nom de la meua Minoria, que té l'alt honor que una de les disposicions bàsiques d'aquesta matèria sigui el Decret de boscos anomenat *Çambó*.

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia: Ja ho vaig recordar l'altre dia.

Continuació de la interpellació sobre l'Hospital Vilafranca

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula, per rectificar, el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Senyors Diputats: Després dels dies transcorreguts des de que varen quedar pendants de resposta les paraules del senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social i del senyor Armendares, jo m'aixeco, a invitació de la presidència, planyent-me de l'absència del senyor Dencàs, però esperant que el senyor Conseller de Sanitat ja recullirà oportunament les meves paraules. Fins a cert punt, havent-hi present a la Cambra qui va encarregar-se, en realitat no precisament de defensar el senyor Dencàs, perquè el senyor Dencàs, en l'acte que jo combat, no té defensa, ni el senyor Armendares la va intentar, però sí recolzar les manifestacions fetes pel senyor Conseller de Sanitat, jo espero que bastarà perquè aquest debat pugui continuar i, si és possible, acabar en el dia d'avui.

I com que han passat tants dies, jo estic obligat, senyors Diputats, a recordar en dues paraules quin era l'únic objecte de la meua interpellació. L'objecte de la meua interpellació era una evident illegalitat comesa pel Govern anterior, del qual formava part el senyor Dencàs en la mateixa Conselleria que avui ocupa, en suspendre illegalment el Patronat de l'Hospital de Vilafranca. Jo vaig demostrar aquesta illegalitat amb la lectura d'uns textos legals; el senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social va reconèixer la illegalitat, perquè no va poder llegir altres textos legals que els mateixos que jo havia llegit. L'únic que el senyor Conseller d'Assistència Social va fer, i crec que tota la Cambra ho va lamentar, fou un intent, naturalment molt poc afortunat, de voler-nos fer comprendre que el blanc era negre i el negre era blanc; perquè en llegir jo un article, el 37 de la Instrucció de Beneficència, que deia que es podran fer aquestes suspensions o destitucions, o el que sigui, *previa la instrucció de un expediente*, el senyor Dencàs va procurar, naturalment sense cap fortuna, fer-nos entendre, amb un esforç gramatical vertaderament extraordinari, que *previa la instrucció de un expediente*, volia dir que l'expedient es feria després de la suspensió. (*Rialles en la Minoria de Lliga Catalana.*) I, naturalment, com que aquest equilibri gramatical del senyor Conseller d'Assistència Social no reixí, perquè no podia reixir, el Conseller d'Assistència Social va voler dir: Jo ja sé que en realitat no he fet abans l'expedient que marca l'art. 37 de la Instrucció, però jo vaig prendre un contacte amb les parts interessades, o sigui amb l'Ajuntament i amb el Patronat de l'Hospital de Vilafranca. I en anar a contestar a aquesta primera d'una sèrie, malauradament molt llarga, d'afirmacions inexactes — i uso aquesta paraula perquè és la indiscutiblement parlamentària, però sé que no és la que correspon a la realitat — afirmacions absolutament inexactes del senyor Conseller d'Assistència Social, voldria jo dir-li i dir a tota la Cambra que la única base sòlida d'una actuació parlamentària seriosa havia d'ésser, per part de tothom, per igual, però si hi ha alguna diferència, més per part del Govern que per part de tots els restants senyors Diputats, hi hauria d'haver un esforç de prendre molta cura en les indicacions i manifestacions que

es facin en aquesta Cambra, sobretot quan es refeixen a fets i aquests fets poden ésser fàcilment comprovats.

El senyor Conseller d'Assistència Social, com tindrà ocasió d'explicar a la Cambra, va fer una sèrie d'afirmacions que no podia provar, i jo, respectuosament, li prego avui que faci, si pot, un esforç per a provar-les, no pel mateix procediment, és clar, amb què va voler fer creure a la Cambra que havia complert l'art. 37 de la Instrucció. Però abans d'això torno a dir que el Conseller de Sanitat va fer totes aquestes afirmacions inexactes, benèvolament qualificades, per a distreure l'atenció de la Cambra del que era únic objectiu de la interpellació. Nosaltres tenim traspassats els serveis de beneficència particular; nosaltres no hem fet Lleis de beneficència particular, i, per consegüent, regeixen de moment les que regien abans del traspàs de serveis, i aquestes Lleis, com totes, senyors Diputats, són la única garantia dels ciutadans en un país democràtic.

El senyor Conseller d'Assistència Social va començar després, no podent — com no podia — demostrar que no havia comès una illegalitat, a atacar les persones i entitats, totes elles absents d'aquesta Cambra. Ho va fer probablement perquè no tenia altra cosa que dir i per a distreure l'atenció dels senyors Diputats, però el senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social s'oblidà que ell, com formant part del Govern, és el que està més obligat que ningú al compliment estricte de les Lleis, que, com dic, són la única garantia dels ciutadans. (*Rumors d'aprovació en la Minoria de Lliga Catalana.*) Hi ha una pila d'aquells fets molt mal explicats, a què el senyor Dencàs alludí. Si fossin certs, si haguessin estat certs, representarien infraccions que el Govern, en virtut precisament de les funcions que corresponen al Poder Executiu, hauria estat obligat a castigar, i l'únic expedient, senyors Diputats, que en aquesta Cambra procediria seria un expedient de negligència contra el Govern, que havent-hi tantes faltes com es diu — que no hi són, ja ho explicaré a la Cambra, perquè és molt fàcil d'explicar —, havent-hi tantes faltes en una institució de beneficència particular, ha comès l'alt pecat de negligència de no assabentar-se'n i de no corregir-les. (*Aprovació en la Minoria de Lliga Catalana.*) Perquè és molt trist, senyors Diputats, que de totes aquestes faltes que el senyor Dencàs, secundat pel senyor Armendares, ens va explicar a la Cambra, cap d'aquestes faltes, i totes elles són molt antigues, hagués estat objecte de denúncia ni d'expedient. De manera que, en realitat, la interpellació ja estaria llesta. Jo acuso al senyor Conseller de Sanitat d'una illegalitat, ell la reconeix i la Cambra hauria de pronunciar l'última paraula.

Però, naturalment, el senyor Conseller de Sanitat va continuar el seu discurs, va atacar, com dic, a institucions i persones que no tenen veu en aquesta Cambra, i el senyor Armendares el va seguir per aquest camí, naturalment, més planer que no el de demostrar, cosa impossible, que el senyor Dencàs no havia infringit la Llei. I, és clar, aquesta circumstància, el que des del banc del Govern, que és on s'ha d'administrar el Dret es llancés a atacar a persones per faltes que, si existissin, el Govern ja les tenia d'haver castigat, va portar el debat, va portar aquesta interpellació, per viaranys absolutament improcedents. Però, tot

i essent improcedents, jo no tinc més remei que sotmetre, molt breument, amb pocs comentaris, a la Cambra algunes demostracions de què les afirmacions fetes pel senyor Dencàs i les fetes pel senyor Armendares, són injustes, i, per tant, queden encara agreujades les mateixes acusacions d'illegalitat, per quant d'una banda aquesta illegalitat ha estat indiscutiblement comesa, i segonament ha estat comesa sense perseguir ni directament ni indirectament una finalitat d'interès públic, com vaig a demostrar.

Procuraré, fent-me càrrec, senyors Diputats, de què es tracta d'un afer concret que pot no interessar a tothom, ésser brevíssim, però jo adverteixo que no hi veig en el cas d'aquesta interpellació sobre l'Hospital de Vilafranca, ni en tota la intervenció del Govern, l'actuació precisament sobre aquest cas concret, sinó que hi veig una prova de com el Govern interpreta els seus deures: una interpretació evidentment equivocada i anti democràtica.

Va voler, el senyor Conseller d'Assistència Social, secundat pel senyor Armendares, causar una gran impressió a la Cambra, pintant a uncs religioses com organitzant una vaga que havia de deixar sense assistència els malalts. Va parlar del desig d'un Patronat d'usurpar béns i atribucions que corresponien a l'Ajuntament de Vilafranca; parlà d'una mala gestió d'aquest Patronat; àdhuc es referí a altres detalls importants en sí, però més secundaris, i jo he fet una ràpida investigació sobre l'exactitud de les manifestacions del senyor Dencàs i m'he trobat que tots els fets per ell citats, com totes les consideracions fetes pel senyor Armendares, són inexactes o manquen de fonament.

El Sr. ARMENDARES: L'han enganyat, senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: La vaga de les monges, que el senyor Dencàs ens pintava amb un color tan tràgic, té en realitat la següent història: Se suspèn el Patronat antic i de paraula es diu a les religioses que tindrien d'abandonar el local, i que, sobretot, tot seguit haurien de deixar l'ensenyament, i la Superiora pregunta què ha de fer. L'Alcalde diu que no pot contestar. Passa temps. Aleshores la Superiora adverteix — fet conegut, que fou citat pel senyor Dencàs, i que després haurem de comentar un moment — que aquella comunitat prestava dos serveis: el d'atendre l'Hospital i el d'ensenyament, i que un es cobria amb l'altre, és a dir, que gràcies a un petit sobrant de l'ensenyament — que tampoc no és tal com explicà el senyor Dencàs —, podien atendre — cosa que d'altra manera hauria estat impossible — el servei hospitalitari. Feta aquesta advertència, passen dies; el termini era molt curt. No reberen cap resposta i és aleshores quan la Superiora diu: Adverteixo que nosaltres tal dia, perquè no tenim en absolut mitjans de subsistència, haurem d'abandonar totalment els locals. Ve l'Alcalde i li diu: Sereu unes males ciutadanes si deixeu els malalts sense atenció; i la vaga, senyors Diputats — així es pinten aquestes coses — consistí en què les monges es quedaren a l'Hospital fins que foren substituïdes per les infermeres que hi ha actualment. De manera, que no es va

tractar d'una vaga, sinó de què aquestes religioses, portades per llur esperit cristià, s'hi quedaren més temps del que els corresponia, més temps del que ningú, i menys l'Alcalde de Vilafranca, tenia dret a exigir; els malalts, ni un sol dia han quedat desatesos. Heus aquí la vaga de les monges de l'Hospital de Vilafranca.

El Sr. ARMENDARES: Un anunci de vaga, senyor Vidal i Guardiola. La vaga no es va fer, ja ho vàrem dir.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Jo no vull recollir gaires interrupcions, senyor Armendares, perquè aquesta interpellació pot ésser-ne molt rica; però m'interessa recollir aquesta. L'anunci de vaga, que no ha estat tal, és una advertència, com ja he explicat, que no ha tingut cap conseqüència, perquè aquestes religioses, en treure-les-hi els mitjans de subsistència, es quedaren fins que pogueren ésser substituïdes. I essent així, ¿com es pot des dels bancs del Govern parlar d'això i titllar-ho d'anunci de vaga, quan, en realitat, no és més que donar facilitat fins més enllà del que aquestes religioses estaven obligades a fer?

El Sr. FONTBERNAT: Un avortament de vaga.

El Sr. VALLS I TABERNER: No té gràcia això, senyor Fontbernat.

El Sr. FONTBERNAT: Ja ho crec que la té.

El Sr. ARMENDARES: El senyor Vidal i Guardiola ens ha explicat una novella, una història.

El Sr. PRESIDENT: Segueixi el senyor Vidal i Guardiola. No dialoguin amb els senyors interruptors.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Senyors Diputats: Explicada quina va ésser en realitat l'actitud d'aquestes religioses, tan durament atacades pel senyor Conseller d'Assistència Social, que ni recordava a quina ordre pertanyien, ens trobem amb el següent problema: l'actuació dels patrons durant tota aquesta darrera època de la fundació de beneficència particular de l'Hospital de Vilafranca, que ha estat també objecte de durs atacs per part del senyor Dencàs. El senyor Armendares va entrar, en aquest punt, en detalls que havia omès el senyor Dencàs, i jo hauré de referir-me, per a abreviar, a aquesta part del discurs del senyor Armendares. Va parlar de les disposicions de Madrid de l'any 1913, i de la Reial ordre declarant l'Hospital de Vilafranca institució de beneficència particular, però hauria estat interessant que, ja que es volia entretenir la Cambra amb la història — que jo crec que no té res a veure amb la interpellació — de l'Hospital de Vilafranca i el Patronat de beneficència particular, s'hagués dit per què s'havia arribat a la Reial ordre del 1913, i l'explicació no podia ésser, senyors Diputats, més que una. L'Ajuntament venia cuidant d'aquest Hospital, i l'Ajuntament l'abandonava en absolut. Des del 1905, l'Ajuntament, que almenys en una forma nominal atenia l'Hospital, consignant determinades, petites, quantitats en el Pressupost, des del 1905 esborrà en absolut tota classe de consignació; se separa de l'Hospital i no se'n parla en els Pressupostos municipals; des del 1905 en endavant no se'n parla ni directament ni indirectament. I aleshores ve la Llei del 1912 sobre beneficència, i l'Ajuntament de Vilafranca, malgrat tenir-lo des de set anys absolutament abandonat, diu: «Es una institució de beneficència

municipal», i ve la Reial ordre del 1913, aquella que el senyor Armendares va citar, i diu: «No és una institució de beneficència municipal; és una institució de beneficència particular». De manera que des de què existia la fundació, tenia el caràcter de beneficència particular; alguna vegada, l'Ajuntament se n'havia fet càrrec, i, en fer-ho, l'havia abandonat, perjudicats els interessos dels malalts de Vilafranca, i havia deixat incompleta la voluntat dels fundadors. Per això tornà al capítol de Beneficència particular: Ara ja tenim actuant el Patronat, i aquí ve allò que jo deia abans, d'unes acusacions formulades en part pel senyor Dencàs i en part pel senyor Armendares, que m'estranyaren extraordinàriament. Que hi havia un llibre d'actes doble; que no hi havia comprovants; o com ho va dir el senyor Armendares, però jo no vull recollir al peu de la lletra, va dir que no hi havia llibre de comprovants. Jo no comprenc, senyors Diputats, el que volia dir el senyor Armendares en demanar que hi hagués un llibre de comprovants, perquè els comprovants, generalment, no formen part d'un llibre, estan cosits, enquadernats, com sigui. (*Rialles*.) En fi, aquest és un detall sobre el qual jo no vull insistir. Llibre de comprovants és molt natural que no n'hi hagués; ¿però és que això vol dir — d'altra manera el senyor Armendares no hauria formulat les seves acusacions — que no hi havia comprovants? Això és el que el senyor Armendares tenia obligació de dir a la Cambra, i, com altres punts essencials, no ho va dir. I jo, encara que torno a remarcar que estem en un debat absolutament irregular, perquè això no té res que veure amb la meua acusació d'actuació illegal que vaig formular contra el senyor Dencàs, i que no ha estat desfeta, jo no tinc més remei que alludir les principals acusacions que s'han fet, tant pel senyor Dencàs com pel senyor Armendares; i, quant als comprovants, jo he d'advertir a la Cambra dues coses essencials: Primera, que els comptes estan tots aprovats; saben els senyors Diputats que aquests comptes, al Ministeri de Governació, no s'aproven mai si no hi ha la natural rendició dels comptes, amb els comprovants corresponents; quan aquests comptes han estat sempre aprovats, havien d'haver-hi els comprovants. Però és més; seguint la investigació que he hagut de fer — perquè no he tingut més remei que fer-la per tal de deixar la Cambra en un perfecte coneixement de les coses — hi ha actualment a l'Hospital de Vilafranca els comprovants de tres anys. ¿Es que amb això no n'hi ha prou, estant com estan aprovats tots els altres comptes? Sap el senyor Armendares que aquesta fundació té algunes inscripcions intransferibles del deute. Per a cobrar els interessos d'aquestes inscripcions es necessita estar al corrent en la rendició de comptes; i l'Hospital de Vilafranca, el Patronat de l'Hospital de Vilafranca, ha cobrat puntualment aquests interessos, la qual cosa vol dir que se li ha posat per qui corresponia el vist i plau, que no es posa mai sinó quan la rendició de comptes s'ha verificat i els comptes han estat aprovats. I, quant a aquest punt, jo voldria saber on està la infracció, que si hagués existit, el senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social estaria en l'obligació de perseguir-la, perquè és molt estrany que es molesti els ciutadans i s'infringeixin les Lleis per coses que no tenen res d'irregular i les irregularitats passin sense que el Govern se'n doni compte. Sí; això és quelcom estrany. Això quant

als comprovants. I quant al doble llibre d'actes, jo hauria de pregar altra vegada, planyent que la Cambra hagi d'escoltar explicacions de detalls, però hauria de pregar al senyor Armendares que em digués a quines dates es refereix aquest llibre d'actes publicat, perquè, segons les investigacions que jo he hagut de fer, des de què existeix el Patronat, instituït l'any 1916, si no recordo malament, com a conseqüència de la Reial ordre de l'any 1913, els llibres d'actes es porten bé. Hi ha un llibre d'actes que marxa al dia, i quan s'acaba se n'obre un altre. I això no és duplictat. La duplictat va existir abans, en què es començava un llibre i s'hi apuntaven dues actes i després se n'obre un altre, en forma que existia duplictat de llibres; però tot això ocorria en el període que no era el Patronat, sinó l'Ajuntament, el que es cuidava de l'administració de l'Hospital.

Per tot això, voldriem que el senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social i, per la seva absència, en el possible, el senyor Armendares, que va intervenir en aquest debat, expliqués a la Cambra les deficiències dels temps passats, perquè són anteriors al 1913, en què l'Ajuntament administrava l'Hospital; aquestes deficiències del llibre d'actes no es poden portar a un debat en què s'acusa el Govern de Catalunya del 1933 d'haver infringit una Llei en relació a una institució privada de beneficència. I seguint, perquè yull ésser breu, però seguint en les acusacions que els senyors Dencàs i Armendares varen formular contra les religioses que cuiden dels malalts en l'Hospital de Vilafranca, direm que les finances de les religioses carmelites que cuiden de l'Hospital...

El Sr. COMORERA: ¿Que poden tenir finances les religioses?

El Sr. FRONJOSÀ: Teniu una vertadera obsessió amb les finances! (*Rialles.*)

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Saben els senyors Diputats, tots, que no he estat jo el qui ha iniciat aquest tema; i que, no sabent-se què contestar a les acusacions per mi formulades, s'ha parlat d'una porció de coses que en realitat no haurien d'ésser objecte de debat en aquesta Cambra. Però jo no sé quina idea té el senyor Dencàs i quina idea té el senyor Armendares de l'aritmètica i de les normes fonamentals de les quatre regles de l'aritmètica. (*Rialles.*) Sí, no ho sé. Per una banda ens trobem, i això és abans d'entrar en el problema concret de les finances de l'Hospital de Vilafranca, amb què el senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social — tinc el DIARI DE SESSIONS a la vostra disposició —, i en un d'aquells moments en què va impressionar a la Cambra com si es tractés d'una novella de Juli Verne o d'un romanço de policia de Wallace, va dir el senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social que el Patronat va contribuir amb una quantitat crescutíssima destinada al monument de Primo de Rivera. I dic crescutíssima...

El Sr. ARMENDARES: 25 pessetes, no?

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: El senyor Armendares coneix la xifra exacta; però jo ho diré més alt. Són 25 pessetes.

El Sr. ARMENDARES: És igual. El fet és el que està malament — sigui la que sigui la quantitat —, aquesta contribució amb diners destinats a les finalitats de l'Hospital està molt mal fet.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Indubtablement. Jo comparteixo el criteri del senyor Armen-

dares i reconec que, essent o no essent crescutíssima la quantitat de 25 pessetes, aquesta contribució al monument de Primo de Rivera, està mal fet. Però he de fer dues observacions, a part d'això; i una d'elles és dir al senyor Dencàs, encara que estigui absent, que no està bé tractar d'impressionar a la Cambra, dient que s'ha donat una quantitat crescutíssima, quan el que s'ha donat són 25 pessetes.

El Sr. ARMENDARES: Quan es tracta de diners dels pobres, aquesta quantitat resulta crescutíssima. (*Rumors d'aprovació en la Majoria.*)

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: També és aquest el meu criteri.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: I els autobusos que varen portar els nens a l'Estadi, qui va pagar-los, l'Ajuntament o la Casa de Caritat? (*Rumors.*)

El Sr. SOL: Amb diners dels pobres. (*Segueixen els rumors.*)

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Jo voldria, senyors Diputats, a part d'aquesta allusió a la ridícula de la suma, i sobretot en relació als comentaris del senyor Dencàs, advertir dues coses: Primera: que la Cambra sembla que s'oposa unànimement, així ho sembla, unànimement, al fet de què amb fons de beneficència s'hagi contribuït a una finalitat distinta a les finalitats de beneficència, com ho és per al monument a Primo de Rivera, encara que tan sols hagin donat 25 pessetes. Però tots els senyors Diputats saben en quines condicions de coacció es trobaven moltes institucions, àdhuc institucions de beneficència, i això és molt lamentable, però el fet és que es veien obligades a contribucions més o menys patriòtiques i més o menys legítimes. I si nosaltres, senyors Diputats, fèssim una investigació, i consti que encara que sóc aficionat als estudis sociològics, jo no he pogut saber encara cap detall de la història professional de tots els senyors Diputats que són companys meus, no sé on arribaríem; però, per exemple, suposem que en aquesta Cambra hi hagin honorables companys — ho subratllo, honorables companys —, que hagin estat durant el període de dictadura mestres nacionals; i els mestres nacionals, si no m'equivoco, ho vaig llegir en els diaris, se'ls va obligar d'una manera tan improcedent — subratllo la paraula, tan improcedent com es va obligar al Patronat de Vilafranca —, es va obligar els mestres nacionals, tant si eren monàrquics com republicans, feixistes o antifeixistes, a contribuir a la subscripció per al monument a Primo de Rivera. I es que avui, quan s'ha establert el règim democràtic, diguem-ho així, perquè no accepto el qualificatiu per el règim actual de Catalunya (*Rialles.*), establert el règim democràtic i examinat el període històric, proppassat, en veure aquestes subscripcions, ¿és que avui es pot fer un retret com el que es fa a aquests senyors membres del Patronat, després de transcorreguts 8 anys? Però no és això el principal. Aquesta subscripció pettifisima i injustificada, es va fer, senyors Diputats, en relació, i això el nostre estimat company senyor Armendares ho sap millor que jo, perquè ell coneix amb tot detall la vida de Vilafranca, es va fer en relació a una sala de l'Hospital que varen pagar els militars de guarnició a Vilafranca, sala que jo no he visitat. Es diu que a

Vilafranca hi havia un regiment, o mig regiment, de cavalleria de Treviño, si no m'equivoco, i aquest regiment va organitzar o va celebrar unes curses de cavalls, i els beneficis d'aquestes curses es varen dedicar a construir una sala a aquest hospital i fou amb motiu de la inauguració d'aquesta sala quan es va celebrar una festa a la que varen assistir diverses autoritats de la dictadura, i entre elles una autoritat que havia estat anys enrera coronel precisament d'aquell regiment. I sap el senyor Armendares, com ho saben tots els senyors Diputats, que al remenar els detalls del llibre de caixa, trobant que aquestes 25 pessetes eren poques, es cercava quantes pessetes s'havia gastat el Patronat per a obsequiar aquestes autoritats, a desgrat de què no es tractava d'un obsequi pur i simple, sinó d'una cortesia a uns senyors que havien construït i pagat una sala a l'Hospital de Vilafranca. I s'han trobat amb la petita sorpresa de què no han pogut afegir ni un centim en aquestes pessetes per arribar a una quantitat crescutíssima, i el poble de Vilafranca coneix que no va contribuir a aquesta festa sinó que van ésser els patrons particularment.

(Entra el senyor Conseller Primer.)

El Sr. ARMENDARES: Em permet, el senyor Vidal i Guardiola? Aquestes 25 pessetes existeixen al llibre de caixa com a sortida.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Aquestes pessetes les he reconegut i les he explicat. Ara anem a les finances de l'Hospital i de les Escoles. Els senyors Diputats varen sentir en unes explicacions del senyor Dencàs, que sobre aquest punt va tractar principalment del problema en l'aspecte de què aquestes religioses es feien poc menys que milionàries explotant les pobres nenes que anaven a les Escoles. Sensació varen també produir aquestes paraules a la Cambra, i el senyor Dencàs — així està al DIARI DE SESSIONS — va dir una altra d'aquelles coses que jo qualificaria molt amablement d'inexactituds, perquè el senyor Dencàs va confondre les classes elementals gratuïtes amb les classes que en diuen — jo en aquest moment no puc donar l'expressió catalana exacta — però que en podríem dir d'*adorno*, com són les de música, dibuix, francès, etc., i el que percebien aquestes religioses era exactament el següent: Deu monges a una pesseta diària, 3,650 pessetes l'any; i el 50 per 100 del que pagaven, única cosa que es pagava a les Escoles, el 50 per 100 d'aquestes classes d'*adorno*. Segons els llibres, aquestes matrícules produïen, al cap del mes, aproximadament, 500 pessetes, o sigui, al cap de l'any, la meitat aproximadament corresponent a les monges, produïa unes 6,000 pessetes. De manera, que hi havia deu religioses destinades a l'ensenyament amb un ingrés total de 9,650 pessetes, i això jo no sé, senyors Diputats si es pot qualificar de percepció exagerada.

El Sr. FRONJOSA: Es una concurrència deslleial als mestres.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: De manera, que aquest efectisme de les finances està, senyors Diputats, al nivell de l'altre efectisme de la vaga que m'he referit abans. És un cas de desagraïment, com malhauradament en aquests darrers anys, el poble de Catalunya n'està veient molts,

desagraïment tant més censurable quan és ben palès que aquells que van a la destrucció, a l'insult i a la persecució, no han sapigut ni començar la creació d'institucions semblants que substituïxin la funció social altíssima que aquestes monges exercien.

I ara, el senyor Armendares va entrar — amb el coneixement que ell té dels afers que es referixen a l'Hospital i a l'Ajuntament — va entrar en una sèrie de detalls poc pertinents, al meu entendre, perquè discutíem una irregularitat del senyor Dencàs i no discutíem el plet existent entre el Patronat i l'Ajuntament. Però el senyor Armendares hi va entrar, i jo, encara que només sigui per cortesia, he de donar un compliment d'explicacions a la Cambra davant les paraules del senyor Armendares. El senyor Armendares es va referir a un plet que té el Patronat amb l'Ajuntament i a què hi havia una entitat particular que, perseguint interessos particulars — això va dir-ho també el senyor Dencàs — perturbava la possessió tranquil·la, per part de l'Ajuntament, dels edificis del Patronat. I, senyors Diputats, en què consisteix aquest plet? Consisteix aquest plet en la reivindicació per part del Patronat d'uns immobles que són de la seva propietat, i si jo ho digués podria semblar, senyors Diputats, que volia constituir-me en el Tribunal Suprem i en una de les més altes esferes del Poder per a definir qui és el propietari d'una cosa, pecat que no vull cometre. Sap el senyor Armendares, que va alludir indirectament a aquest extrem, que hem d'explicar a la Cambra que tota la discussió entre l'Ajuntament i el Patronat ve de què a l'any 1876 un Alcalde, que era al mateix temps President del Patronat, féu una inscripció possessòria de les finques i no la féu constar com a President del Patronat, sinó com a Alcalde i va semblar que allò representava una inscripció possessòria a favor de l'Ajuntament. Sorgiren posteriorment les discissions, i quan vingué en l'any 1913 la declaració de què es tractava d'una Institució de beneficència particular, el Patronat va anar a reivindicar el dret de propietat que tenia sobre els immobles, i aquest és l'origen de la part moderna d'aquest plet. I a l'objecte d'evitar discussions — jo he trobat aquests antecedents per un etzar a la Delegació de Finances de Barcelona — l'any 1929 es va trobar una solució interina, una solució provisional, si es vol un xic arbitrària, que consistia en què estant feta la inscripció possessòria a favor de l'Ajuntament, que no era el propietari sinó que ho era el Patronat, es fes una declaració d'usdefruit a favor de l'Ajuntament, perquè posseís els edificis mentre es resolgués la qüestió de fons. I va venir el canvi de règim i seguidament, per part de l'Ajuntament — això el senyor Armendares ho va explicar —, va venir una reclamació dient que si hi ha una inscripció possessòria que es consolidi amb la declaració de què l'Ajuntament és el propietari dels edificis i que s'acabin les qüestions. I, senyors Diputats, el Patronat va pledejar amb la deguda autorització i se li va donar l'autorització perquè tots creien en el dret del Patronat a la propietat d'aquells edificis, però tots aquests que havien informat el Patronat podien ésser titllats de parcials i vingué, en canvi, amb

el 29 de desembre del 1932, una declaració del Ministeri de la Governació, en virtut de la qual, d'una manera definitiva, es dóna al Patronat l'autorització de pledejar contra l'Ajuntament, i es diu: *Considerando que es misión fundamental del Patronato velar por la defensa de los intereses de las instituciones benéficas, y apareciendo acreditado el derecho del Hospital civil de Villafranca del Panadés a inscribir a su favor el dominio de los inmuebles que ocupa y evitar así que se proteste de una inscripción de posesión, intentando aquel Ayuntamiento apropiarse de los mencionados bienes, procede conceder al Patronato la autorización para pleitear que solicita.* I, senyors Diputats, la firma d'aquesta disposició no és la d'un Ministre de la Governació monàrquic, ni tampoc la d'un Ministre de la Governació de la Dictadura. Aquesta autorització per a pledejar, on es diu d'una manera clara que existeix el domini dels immobles a favor del Patronat, la signa el que en podríem nomenar el vostre Ministre de la Governació, senyor Casares Quiroga. De manera, que aquesta és la situació legal d'un afer, senyors Diputats, que jo tampoc no m'hauria mai pogut atrevir portar a aquesta Cambra, però el senyor Armendares va fer llarguíssimes consideracions sobre les relacions jurídiques entre l'Ajuntament i el Patronat. I havent-hi les declaracions del senyor Casares Quiroga, de darrers de desembre del 1932, dient que el Patronat podia — i si podia, devia, perquè eren interessos de menors, en realitat, els que defensava —, ¿què és el que ha succeït després? Que s'ha anat, per procediments indirectes, a fer impossible aquest plet, cercant la confusió de les persones del demandant i del demandat, confusió que s'ha prosseguit. (*El senyor Armendares fa una interrupció que no s'entén clarament.*) Això el senyor Armendares, que és molt hàbil en treure el que creu que pot fer impressió a la Cambra i el que creu que pot fer una impressió contrària, no ho va dir. S'han fet tota mena de gestions particulars, àdhuc amb la intervenció, ben impropedent per cert en aquest cas, del senyor President de la Generalitat de Catalunya, en el sentit de fer pressió perquè aquest plet no anés endavant, quan les pressions...

El Sr. ARMENDARES: En això s'equivoca la V. S.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: ... quan la pressió dic...

El Sr. ARMENDARES: No, senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Li portaré proves documentals, al senyor Armendares. Quan les pressions fetes perquè aquest plet no continués no van donar resultat — perquè no podien donar resultat en vista d'aquella disposició tan clara del Ministeri de Governació —, aleshores es diu «doncs aquí no hi ha més remei; aquí nosaltres hem de suprimir aquest Patronat i com que no tenim fonaments legals per a suprimir aquest Patronat, trepitjarem la Llei, que per alguna cosa ens han traspassat els serveis de Beneficència, no pas per fer millores per la beneficència particular», que fins ara jo no he vist absolutament cap millora, sinó per poder obrar amb aquella llibertat de moviments comparable amb la llibertat de movi-

ments que el traspàs de serveis de l'Administració Local ens ha donat per a crear unes Comissions gestores i fer tota mena d'arbitrarietats en matèria d'Administració Local. (*Molt bé!, en la Minoria de Lliga Catalana.*) I res més. El traspàs de Beneficència particular a Catalunya, fins avui no ha servit per a res més que per això: perquè uns quants senyors es puguin riure de totes les Lleis, capitenajats aquests senyors pel senyor Dencàs, que per alguna cosa és cap dels Escamots, i poder riure's de totes les Lleis vigents avui a Espanya i matar un plet el fonament del qual — no ho declaro, ho declara precisament un ministre de la Governació tan poc sospitosos a vosaltres com és el senyor Casares Quiroga... (*Molt bé!, en la Minoria de Lliga Catalana.*)

I ara, tinc aquí, senyors Diputats, anotades moltíssimes coses de detall, però tinc la consciència de què ja molesto massa a la Cambra, sobretot perquè es tracta d'unes coses de detall.

El Sr. ARNAU: La Cambra no es cansa mai.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Em refereixo a la Cambra en la part en què aquesta Cambra està ben nodrida. (*Mirant la Minoria de Lliga Catalana. Rialles.*)

Els Srs. CONSELLER de Justícia i Dret i ARNAU: Gràcies.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: (*Al senyor Arnau.*) La V. S. forma part de la Cambra nodrida; jo em refereixo aquí als restants bancs. (*Rialles.*)

El Sr. FRONJOSÀ: Allò de nodrida va per la Lliga. (*Segueixen les rialles.*)

(*Entra el senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social.*)

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Els senyors Dencàs i Armendares van fer encara una altra sèrie d'allusions, que jo vaig anotar totes i després vaig llegir en el DIARI DE SESSIONS; però ja entrariem veritablement a petits detalls, com són el de la cèlebre Fundació Vallès que, si no recordo malament — la Cambra, encara que han passat molts dies, ho recordarà —, el senyor Dencàs un xiquet, però sobretot el senyor Armendares, varen venir a dir que hi havia algun particular que es quedava amb els interessos en una forma indirecta. (*El senyor Armendares fa una interrupció que no s'entén clarament.*) ¿I què passa en la Fundació Vallès? Senzillament: que d'aquesta Fundació s'ha fet una refundició, i això el senyor Armendares ho va reconèixer, amb la fundació principal de l'Hospital. Hi havia un particular que, no en qualitat del seu nom, sinó del càrrec que representava d'Administrador d'aquesta Fundació Vallès, era el que estava encarregat de cobrar a la Delegació de Finances els interessos corresponents dels quals havia de retre comptes. Aquest senyor, potser avui no és del gust del nou Patronat interí — això d'interí és un dir, veritat? — i el Patronat interí no ha fet aquell tràmit que li hauria correspost per aconseguir que fos un altre el que anés a cobrar aquests interessos. En revocar els poders que hi ha registrats a la Delegació de Finances i donar aquests poders a una altra persona, l'afer estava liquidat i no valia la pena, senyor Armendares, de parlar-ne en aquesta Cambra, perquè si en lloc d'ésser això un oblit del Patronat, de revocar uns poders i donar-ne uns altres, es tractava efectivament — com es va indirectament deixar entendre —

de què hi havia algun senyor que a la butxaca es quedava unes pessetes que corresponien a una Fundació, aleshores el natural era que se li hagués fet un expedient, que nosaltres hauríem trobat molt natural, perquè jo no crec que cap dels meus companys ni crec que cap dels senyors Diputats, conscientment, s'aixequi mai a defensar un senyor que sigui un defraudador o un desfalcador de cabals públics. De manera que, en realitat, tota la història de l'Hospital, tota la història de la suspensió del Patronat, es redueix a això. Hi havia un plet autoritzat i, per tant, manat per les autoritats superiors, que en aquell moment era el senyor Ministre de la Governació, es volia fer desaparèixer aquest plet i, com que no hi havia altra solució, es va apellar a la suspensió, absolutament il·legal i amb infracció de l'article 37 de la Instrucció de Beneficència, d'aquest Patronat. I no hi va haver expedient. El senyor Conseller de Sanitat ens ho va reconèixer; però, a més de no haver-hi hagut expedient, ens va dir el senyor Conseller de Sanitat — i celebro en aquest moment, encara que només sigui present en aquestes observacions finals, la seva presència — que ell no havia fet expedient — ja ens ho va dir, però que havia cridat a l'Ajuntament i als del Patronat — i jo, un xic astorat per la contundència d'aquesta afirmació, no he tingut més remei que buscar-ne algunes comprovacions i m'he trobat en què tota la crida — la paraula crida ja veurà la Cambra que és un xic fora de lloc — que s'ha fet al Patronat ha consistit en què un senyor, cunyat d'un dels patrons, que té amistat particular amb el senyor Conseller de Sanitat, un dia li va dir: «¿Què és tot això que feu a l'Hospital de Vilafranca, amb aquesta suspensió del Patronat?» I el senyor Conseller de Sanitat, segons diuen les cròniques, potser les novel·les — però ja hem quedat, senyor Armendares, i no he començat jo, en què s'hi valia a fer novel·les en aquesta Cambra — digué: «¿Què hi voleu fer; és una cosa que m'imposa l'Esquerra a Vilafranca i no hi tinc més remei.»

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Es descuida la V. S. de dir que el senyor Miret, patró de l'Hospital de Vilafranca, va atansar-se al meu despatx; i ja en parlarem. No fou un intermediari, fou un patró.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Perfectament; jo he volgut comentar la paraula «crida»; perquè un expedient...

El Sr. CONSELLER de Sanitat: Com, crida? No vulgueu fer jocs de paraules, perquè ja parlarem d'aquestes coses. L'intermediari que va venir i va fer venir un en representació del Patronat, ja he dit el nom, el senyor Miret, de Vilafranca.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Perfectament, però és ben cert, senyor Conseller, que de les vostres paraules es desprèn que aquest senyor no va ésser cridat, i la crida, i no pas de paraula, és la base elemental d'un expedient.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: De moment celebro la vostra rectificació, perquè de les vostres paraules es desprèn que no havia vingut cap patró i ara es desprèn que conveniu que va venir el senyor Miret.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: La persona que s'autoritza per parlar per primera vegada amb

el senyor Conseller de Sanitat fou la persona que hem alludit, però a mi, senyor Conseller de Sanitat, aquests detalls, com tants d'altres, no m'interessa, només en quan ha estat objecte d'allusió per la V. S. en aquesta Cambra. A mi el que m'interessava, i ara al final ho recullo, era dir que allò del *previo expediente* que estableix l'article 37 de l'Instrucció no fou complert, i si en necessitava el senyor Dencàs una nova confirmació ens la donen les vostres paraules de l'altre dia, tan amablement confirmades per les vostres paraules d'avui. I tornem-hi: L'essencial era, doncs, que aquest plet s'acabés amb la confusió del Decret, i això s'ha fet per servir, com deia el senyor Dencàs, un interès públic contra un interès privat. Jo, repetint paraules que vaig dir inicialment en formular la meua pregunta, jo he de dir al senyor Dencàs que és al nostre entendre defensar l'interès públic més pur ajudar els interessos particulars legítims. Això dit ara amb caràcters generals, perquè jo suposo que el vostre programa de Govern no és pas destruir els interessos particulars legítims, que d'aquesta manera no fomentareu l'interès públic. Però és que això és una altra cosa: És beneficència particular; no es tracta, senyor Dencàs, d'interessos particulars, es tracta directament del servei d'un interès públic, perquè és un servei d'interès públic suplir les deficiències de l'Estat i de totes les corporacions públiques, que en matèria de beneficència, com en tantes altres, no estan pas a l'altura de llur missió i, com deia encara en la vostra absència, nosaltres en el nostre país no hem vist pas que des de què aquest Govern cuida de les institucions de beneficència s'hagi notat la més petita millora que ens pogués fer esperar que vingui un dia, com en altres països — i jo ho reconec — en què la beneficència particular no és tan essencial perquè no s'hagin de suplir defectes tan greus, tan enormes, de l'Estat i de les altres corporacions públiques i que això s'ha fet, i també he de recollir com a darrera una altra allusió del senyor Armendares, que aquest ha dirigit contra el desig, contra la voluntat, de tot el poble de Vilafranca. Ho demostra la situació de l'esperit públic en aquella vila...

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: El dia 19.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Al senyor Armendares, que tant li agraden les matemàtiques...

El Sr. ARMENDARES: No sé sumar, senyor Vidal i Guardiola. (Rialles.)

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: En aquest cas, hem de veure si la V. S. sap restar com vaig a provar-li de seguida. El senyor Armendares va fer una petita confusió, que jo li perdono, entre les eleccions del 28 de juny del 1931 i les eleccions del 20 de novembre del 1932, i dic que li perdono — i no sóc qui, ja ho sé, per perdonar això —, però és que en aquest cas hi va haver una al·lusió feta, que em va dordre íntimament, feta precisament pel senyor Armendares a unes violències comeses en el poble de Vilafranca per una part petita del poble de Vilafranca en la campanya electoral, no de les eleccions de la Generalitat, com equivocadament va dir la V. S., sinó

en les eleccions del 28 de juny del 1931, i dic que em va doldre molt, senyor Armendares, perquè la veu pública de Vilafranca, que la veu pública alguna vegada es pot equivocar, però que la major part de les vegades encerta, atribuïa a la V. S. una part molt directa en la preparació d'aquells atropells. Jo, com dic, em vaig doldre molt de sentir, en l'energia que la V. S. recordava aquells fets, una al menys indirecta confirmació de la veu pública, i d'això, senyor Armendares, me'n vaig sentir entristit. Però la V. S. va dir més, va dir que la campanya que nosaltres havíem fet contra l'actuació de l'Ajuntament d'Esquerra en la matèria de l'Hospital ens havia fet perdre vots; fins amb una precisió que envejo, va dir, que ens havia fet perdre 300 vots. I jo, que em trobo, senyors Diputats, que la protesta contra aquesta ordre illegal del Govern de la Generalitat la firma tot Vilafranca, que la firmen significades personalitats de l'Esquerra, que l'Esquerra expulsa determinades persones que han firmat aquesta protesta, em trobo que la pèrdua de vots que jo vaig tenir, perquè era candidat les dues vegades, en les eleccions del 28 de juny del 1931 i en les del 20 de novembre del 1932, es la següent: jo vaig tenir, pocs eren, el dia 28 de juny del 1931 a la ciutat de Vilafranca 335 vots, i després de perdre'n mercès a la nostra campanya contra l'actuació, després de perdre'n 300, segons les normes aritmètiques, novíssimes, del senyor Armendares, vaig tenir: 335, menys 300, igual 730. Aquest es l'agraïment que el poble de Vilafranca va donar a la nostra campanya pro-Hospital, i per si aquestes xifres són poc, jo li llegiré — potser en la resta, el senyor Armendares pensava en el seu partit — les següents dades: l'Esquerra va tenir el 28 de juny del 1931, 1,757 vots a Vilafranca. gràcies a la campanya del senyor Armendares contra l'Hospital, varen baixar a 921 el 20 de novembre del 1932. I això no és res, senyor Armendares, com deia molt bé el senyor Dencàs. El dia 20 de novembre, nosaltres veurem, nosaltres sabrem, si el poble de Vilafranca està al costat dels que defensen, sense recolzar mai cap infracció de la Llei, el compliment d'aquesta per a beneficiar l'interès públic, o els que no tenint cap camí de la Llei per a satisfer els seus interessos polítics, que no s'han de confondre amb els públics...

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Criteri de la V. S., veritat?

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Els que no tenim cap camí legal per a satisfer els interessos polítics, que no s'han de confondre amb l'interès públic, trepitgen totes les Lleis, donant un altre, no pas el primer, mal exemple de com saben administrar l'autonomia de Catalunya. (*Aprovació en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. ARMENDARES: Demano per parlar.

El Sr. BLASI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Armendares, per a rectificar.

El Sr. ARMENDARES: Senyors Diputats: Aquesta interpellació portada aquí pel senyor Vidal i Guardiola demostra, d'una manera clara i evident, fins a l'extrem que d'imaginatiu pugui tenir tot un home que, com ja vaig dir l'altra vegada, li reconeixia unes condicions extraordinàries com a financer.

I si bé quan el senyor Vidal i Guardiola parla de coses de números, en les quals, com dic, jo no hi entenc res, i per aquesta mateixa raó no tinc gaire paciència de quedar-me a la Cambra, quan el sento fer d'advocat, de totes aquestes condicions que li poden reconèixer els financers, les hi tinc de sostreure en absolut, perquè avui el senyor Vidal i Guardiola precisament ha vingut a aquesta Cambra a fer d'advocat d'una cosa en la qual ell no hi té cap condició, i tot seguit passaré a demostrar-ho. El primer dia que parlava el senyor Vidal i Guardiola, com el comediògraf senyor Muñoz Seca, va començar a fer confusions de paraules del que s'entén per patronats particulars i patronats de beneficència privada, o sigui beneficència privada i beneficència particular, que avui tinc d'explicar-li, perquè no potser tothom va interpretar ben bé el que s'entén per beneficència privada i el que s'entén per beneficència particular. Beneficència privada són aquelles institucions que una gent, amb bons sentiments altruistes, creen, ja que es proposen fer una obra benèfica. Beneficència particular és una cosa completament distinta; beneficència particular són aquelles institucions mixtes, de caràcter particular i de caràcter cooperatiu amb corporacions públiques, les quals tenen un règim especial, i abans aquest règim es resumia quasi sempre en el Ministeri de la Governació. Jo dic això perquè hauria semblat que en aquest Patronat particular de Vilafranca no hi havia més interessos que uns interessos privats, i la immensa majoria de les deixes i beneficis i els llegats d'aquesta institució de beneficència particular de Vilafranca, com ja ha reconegut el senyor Vidal i Guardiola, havien estat donats a l'Ajuntament, precisament des de temps remot que existia fins a l'any 1913, que va ésser considerada com de beneficència particular. Això vol dir que en aquests Patronats de beneficència particular, les institucions públiques, com Ajuntaments — i en aquest cas l'Ajuntament de Vilafranca —, hi tenien indiscutiblement una part interessantíssima, que només els patrons d'aquest Patronat destituït, van deixar de reconèixer que no tenien aquella consideració, en absolut, els patrons representants de l'Ajuntament de Vilafranca, ja que ells allí dintre havien fet una separació entre patrons de patronat privat, que en diria el senyor Vidal i Guardiola, o sigui, herències privades, i els patrons per dret de les corporacions públiques, com eren els regidors de Vilafranca. Això, al meu entendre, té una importància extraordinària, perquè si l'Estat, si el Ministeri de la Governació, per l'aportació que fa a aquestes institucions de caràcter particular a les corporacions públiques els reconeix que tinguin un representant allà, és el reconeixement, per tant, que tenen uns interessos i uns drets per a poder regir també aquestes institucions; i el que havia succeït a Vilafranca en el Patronat aquest és que els representants d'aquestes deixes particulars, deixes de caràcter religiós, i no ho dic en aquest sentit per ofendre sentiments religiosos, sinó quan no són fetes en un sentit sectari, i avui, d'aquestes, el senyor Vidal i Guardiola, més reposat, sense l'empenta de l'altre dia, no n'ha fet esment, si aquests interessos sectaris d'aquests patronats religiosos que quan no són sectaris no té res de particular, llavors precisament aquests patrons fan que a l'Ajuntament de Vilafranca li neguessin d'una manera constant i continuada tota la seva representació. I això va succeir que a l'adveni-

ment de la República varen anar allà els vertaders representants de Vilafranca, i des de què va haver-hi aquesta representació de Vilafranca nomenada pel mateix Ajuntament, i d'una manera democràtica, i un d'ells era jo, ens vàrem trobar amb què quan anàvem a les sessions que es feien cada mes, ja tenien feta la seva tasca, que havien realitzat al principi de la sessió, i quan nosaltres arribàvem se'ns deien quatre coses, és a dir, que feien les coses pel seu compte.

El Sr. VALLS I TABERNER: Debia ésser reunió de majoria.

El Sr. FRONJOSA: Per majoria els han tret. Veu?

El Sr. VALLS I TABERNER: Per majoria, no; per alcaldada. (*Rialles.*)

El Sr. ARMENDARES: La qüestió té importància, senyors Diputats. D'aquest Patronat en formaven part l'Alcalde com a President del Patronat, dos Regidors de l'Ajuntament i quatre o cinc més, representants de les institucions que s'havien introduït dintre del Patronat de beneficència. Aleshores, en venir la República, quan nosaltres vàrem anar al Patronat, el primer que vàrem demanar fou que se'ns digués quin contracte hi havia entre la Institució benèfica i les monges que servien aquesta institució benèfica, perquè fins aleshores no semblava que hi hagués hagut contracte de cap mena, i al cap de tres mesos es va donar possessió d'aquesta institució benèfica als representants de l'Ajuntament, i després, quan ja foren reconeguts, ens vàrem trobar amb la sorpresa que sense el consentiment de l'Alcalde i de cap Regidor, es va demanar autorització al Ministeri de la Governació perquè permetés a aquesta institució benèfica posar un plet a l'Ajuntament perquè anés tot l'edifici de l'Hospital a nom del Patronat particular de Vilafranca. El senyor Vidal i Guardiola, respecte d'això, ha fet unes consideracions que convé tenir en compte. Diu que hi va haver un Alcalde l'any 1876 que va inscriure en el patrimoni municipal l'edifici de l'hospital, i el senyor Vidal i Guardiola, que probablement sap més lleis que no pas jo, perquè jo no en sé gaires, sap que l'any 1876 hi hagué la Llei de desamortització...

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: No, molt abans, quaranta anys abans.

El Sr. ARMENDARES: Però l'Alcalde d'aleshores fou el que en virtut de la Llei de desamortització va posar a nom del patrimoni municipal l'edifici de l'Hospital de Vilafranca, i des d'aleshores, sense que ningú no ho discutís, ha continuat fins al moment actual essent del patrimoni municipal la propietat de l'edifici de l'Hospital de Vilafranca.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: La possessió, no la propietat.

El Sr. ARMENDARES: La possessió de l'Hospital de Vilafranca. Ara bé, el senyor Vidal i Guardiola ens ha dit que per al monument a Primo de Rivera, la institució benèfica només hi va posar 25 pessetes, però jo, d'acord precisament amb les teories del senyor Abadal, que deia en tractar de la qüestió de la majoria d'edat que no s'havien d'agafar les coses parcialment, sinó les coses totalment, he de dir que no és aquesta l'acusació exclusiva que nosaltres fem a aquell Patronat, aquest fet de què només hagués donat 25 pessetes per al monument a Primo de Rivera de què parlava el senyor Vidal i

Guardiola, que com a advocat volia defensar a aquest Patronat dient que allò era una cosa imposada. Jo he de dir a la Cambra que no és exclusivament aquest fet, dintre del contacte que hi poguésser haver entre la institució benèfica i els amics de la Dictadura, que avui són amics del senyor Vidal i Guardiola...

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: O de la V. S., segons; els bons són amb mi. (*Rialles.*)

El Sr. ARMENDARES: No era solament el fet d'haver donat una subvenció per a un monument, sinó que era, a més, com jo deia l'altre dia, que el que fins aleshores havia estat el president, l'administrador d'aquest Patronat, amb satisfacció de tots els patrons, fou nomenat Alcalde de la Dictadura, a Vilafranca, i aquesta sí que no és una cosa isolada; aquesta és ja una cosa de la que després en vénen altres esdeveniments. Aquest senyor, ja Alcalde de Vilafranca, nomenat per la Dictadura, es va trobar amb què des de l'any 1876 fins al 1913, i del 1913, en què fou de beneficència particular, fins a l'adveniment de la República, no es va recordar ningú de posar a nom d'aquesta institució l'edifici de l'Hospital, i aleshores ells es recordaren i es va fer demanar pels patrons regidors, molts d'ells de la Dictadura, amics avui del senyor Vidal i Guardiola, que es concedís en propietat o en usdefruit l'edifici de l'Hospital. Jo deia l'altre dia, per a que això no semblés una cosa anecdòtica, que aquest edifici aleshores ells el varen calcular només que en 111,000 pessetes, però és que l'Estatut de la Dictadura exigia, quan un Ajuntament havia de concedir una cosa per un valor determinat, no recordo el tant per cent, havia d'ésser amb el plebiscit popular.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Estava ja suspès. No hi havia plebiscit.

El Sr. ARMENDARES: És igual. Jo crec que la Cambra donarà importància a aquesta avinentesa, la de què aquests senyors, a més de votar una subvenció que havia d'anar al fons d'assistència social, fan el seu administrador Alcalde, i aquest Alcalde, aleshores pels mateixos que formaven part del Patronat de l'Hospital, fa demanar a l'Ajuntament que els doni en usdefruit o en propietat l'edifici que fins aleshores havia estat en possessió de l'Ajuntament, i encara hi devia haver un registrador de la propietat que no es va atrevir a donar-los-hi en propietat, tal com ells ho havien demanat, sinó que els hi donà en usdefruit a perpetuïtat.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: ¿Però qui els hi va donar això?

El Sr. ARMENDARES: L'Ajuntament de Vilafranca, o la Dictadura, si V. S. vol; és igual. El senyor Vidal potser ens explicarà una altra història una mica *camouflada*, com abans, sobre aquest assumpte.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Senyor President, ¿és gaire parlamentària aquesta paraula *camouflage*? (*Rialles.*)

El Sr. PRESIDENT: Per ara aquesta paraula no és ofensiva, significa fantasia, desfigurar, sense mala intenció.

El Sr. ARMENDARES: El cert és, que els homes que no actuàvem amb aquests nous amics de Lliga Catalana a Vilafranca, ens vàrem interessar, després de la campanya per l'adveniment de la República, que es restituís a l'Ajuntament de Vilafranca

aquella cosa que se li havia usurpat d'una manera tant poc normal.

El senyor Vidal i Guardiola ens ha explicat quin ha estat el procés del plet que el Patronat de l'Hospital tenia amb l'Ajuntament, i a mi em cal fer constar que de les coses només n'ha dit la meitat, i jo he de dir al senyor Vidal i Guardiola que mentre al Govern Civil de Barcelona en la època de la República hi havia un governador, no dels més afectes al partit d'Esquerra Republicana de Catalunya, i mentre en aquest mateix Consell «provincial» de beneficència hi havien amics de la V. S., varen informar favorablement que el Patronat de l'Hospital pogués plantejar el plet a l'Ajuntament de Vilafranca.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : ¿I el senyor Casares Quiroga, es de la Lliga?

El Sr. ARMENDARES : El senyor Vidal i Guardiola sap, i si no ho sap li ho diré jo, que posteriorment a aquest Patronat de beneficència «provincial», en el qual hi havia amics del senyor Vidal i Guardiola — el senyor Raimond d'Abadal, — vingué una cosa de la qual tots els republicans ens recordem, i és, senyors Diputats, que vingué la sanjurjada.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Que té que veure, això?

El Sr. ARMENDARES : Li diré de seguida, i és que en el Ministeri de Governació, durant la sanjurjada, a Administració local hi havia uns senyors que hagueren d'ésser destituïts i processats, que són els que tenien intervenció i els que informaren favorablement perquè el Patronat de l'Hospital de Vilafranca, d'acord amb els amics de la V. S., pogués pledejar a l'Ajuntament de Vilafranca. I això tan important, senyors Diputats, aquestes coses s'han de dir bé, perquè després el senyor Casares Quiroga va tenir en compte que havia estat objecte d'un, no diré soborn, no sé la paraula exacta, però, senyors Diputats, després d'aleshores nosaltres tenim cartes del Ministeri de la Governació que ens diuen que havien estat sorpresos, que l'Ajuntament de Vilafranca demanés immediatament que es retirés aquell plet, que ho farien immediatament. Era quan hi havia el senyor Calviño de Director General d'Administració Local, i que aleshores se'n va fer a González López, i nosaltres ho vàrem demanar. I immediatament, tenim cartes del Ministeri de Governació, ens diuen que ja que no podien desfer una cosa que havien fet, ens demanaven a nosaltres, al Governador Civil senyor Ametlla, que tampoc és de l'Esquerra, i ho pot dir, que bonament diguéssim als Patrons del Patronat de Vilafranca que retiressin el plet, que d'aquest plet no se n'havia de fer res, i posteriorment, senyors Diputats, vingué una Ordre expressa al Patronat de Vilafranca del Ministre de Governació, senyor Casares Quiroga, exigint-li que suspengués el plet, i que aleshores cerqués una forma harmònica de solucionar el conflicte entre l'Ajuntament i el Patronat. I vostès diran : «I perquè ha vingut això?» Senzillament, senyors Diputats : en començar he dit que els representants de l'Ajuntament al Patronat estaven completament distanciats d'aquest Patronat sectari, religiós, que volia imposar-se a la bona marxa en el nou sentit de les coses que volem donar-hi els

homes republicans de sempre, senyor Vidal i Guardiola ; ells s'hi oposaven a això. Aleshores, el Patronat aquell acordà, sense saber-ho els Patrons de l'Ajuntament de Vilafranca, portar el plet, de manera que sense l'Alcalde... si, senyor Ventosa i Calvell... (*Diu contestant un moviment del senyor Ventosa i Calvell.*)

El Sr. VENTOSA I CALVELL : Però si no dic res jo!

El Sr. ARMENDARES : Ja procuraré posar-ho en clar, senyor Ventosa i Calvell. De manera que sense haver estat convocat per l'Alcalde de Vilafranca, patró, President del Patronat, ni els Regidors, sense donar-ne compte al Patronat complet, sinó d'acord amb aquells que ho havien demanat, entaularen el plet, i aleshores, en fer-se càrrec d'això el Ministeri de la Governació, fou quan envià un ofici perquè se suspengués aquell plet, perquè veia que s'havia fet d'una manera anormal. I amb això veuran els senyors Diputats que la manera en què ens explicava el senyor Vidal i Guardiola la presentació d'aquest plet, és una cosa amb la qual no podíem estar-hi conformes.

¿Quins efectes tenia el plantejament del plet contra l'Ajuntament de Vilafranca? En primer lloc, que no havia estat fet d'acord amb la Junta, amb tots els patrons, i sense la Presidència ni el consentiment del seu President, l'Alcalde de Vilafranca. No havia estat fet normalment, així com durant l'època de la Dictadura ells havien valorat l'edifici en 111,000 pessetes, i en el moment de plantejar el plet, perquè ells pledejaven de franc essent institució benèfica, l'havien fet pujar a pessetes 600,000, perquè a l'Ajuntament li costés més car.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Perquè hi havien fet més de 300,000 pessetes d'obres.

El Sr. ARMENDARES : Si d'això les Vostres Senyories en diuen que aquells senyors que havien servit la Dictadura, no porten el mateix esperit, el mateix sentit anti-republicà, i si tot això, senyor Vidal i Guardiola, vol dir que ara els necessiten per a guanyar a Vilafranca les noves eleccions, si necessiten aquells senyors que van servir la Dictadura, m'explico perfectament que la V. S. els defensi aquí d'aquesta manera. Però si la V. S. vol fer honor al seu republicanisme de darrera hora i si la V. S...

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Les patents ja en parlarem qui té dret a donar-les.

El Sr. ARMENDARES : Si vol fer una mica d'honor a aquest catalanisme de trenta anys, de què parlen tant, jo els diré a les VV. SS. que el catalanisme en aquesta institució benèfica en plena Catalunya, a Vilafranca, no hi ha pas cap lloc on consti. I ara senyors Diputats, em penso que ha quedat una mica clara...

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Demano per parlar.

El Sr. ARMENDARES : ...la història del plet i la manera de comportar-se el Patronat de Vilafranca enfront de les autoritats populars, perquè hagi tingut motiu el senyor Conseller de Sanitat, de suspendre de la manera com ho ha fet aquest Patronat.

I el senyor Vidal i Guardiola ens explicava fets concrets, i un d'aquests era l'herència Vallès.

I el senyor Vidal i Guardiola ens deia que no hi havia res a dir si s'anaven els interessos, que substituïssin les pòlisses amb un nom particular, o bé com President d'una institució que havia desaparegut.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Es diferent.

El Sr. ARMENDARES : Jo em penso que el senyor Vidal i Guardiola, així com el principi no ha fet honor als seus dots d'advocat, en dir això tampoc no ha fet honor als seus dots d'home entès en les coses administratives. Jo, que no en sé molt, he de dir-li que no solament és aquest fet el dolent, sinó que en la darrera sessió la Junta Administrativa de l'herència Vallès, era el mateix senyor que continua tenint encara les pòlisses en nom seu d'aquesta institució, el que diu el següent — i perquè vull donar un argument a favor de la manca de catalanisme d'aquests que defensen les VV. SS., ho poso en l'idioma autèntic i de la mateixa manera : «*El Presidente hizo notar a la Junta que los resguardos de los valores depositados en el Banco de España, estando a nombre del Reverendo Juan Badía, como representante de la Junta, y habiéndole manifestado el señor Consejero del Banco que esto podía ocasionar disgustos y dificultades a la Junta, y por lo tanto lógico era que dichos resguardos estuviesen extendidos a nombre de la Junta, la cual acordó delegar a un individuo de la misma para el cobro de los cupones.*»

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Es el que jo havia dit.

El Sr. ARMENDARES : «*La Junta enterada y convencida acordó que se pidiera al Banco de España que extendiera nuevos resguardos a nombre de la Junta, continuando...*» Això era el 24 de novembre del 1927. De manera que de l'any 1927 fins a la data aquest Reverend Joan Badia continua encara amb els resguards al seu nom i em penso que no és pas una institució d'unes qualitats tan excel·les que hagi descuidat això. Majorment, senyors Diputats, quan a aquests senyors els va mancar temps per posar un plet a l'Ajuntament de Vilafranca per a fer una cosa que els era molt més difícil, que era posar-se a llur nom l'edifici de l'Hospital. De manera que per fer-ho hagueren de promoure un plet, demanant-ho a Madrid, demanant autorització i tot això; i en canvi els era molt més fàcil posar a nom seu aquestes 85.000 pessetes que importaven els valors de l'herència Vallès.

El Sr. VALLS I TABERNER : Com a representants de la Junta; que el senyor Armendarès ha fet algunes apreciacions atrevides respecte de persones respectabilíssimes, honorabilíssimes.

El Sr. PRESIDENT : Senyor Valls i Taberner, està en l'ús de la paraula el senyor Armendarès. Està llegint documents que interessin a la Cambra.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : El senyor Armendarès no diu que aquest senyor...

El Sr. PRESIDENT : Senyor Vidal i Guardiola, en tot cas podrà demanar després la paraula.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : La demano, la demano.

El Sr. PRESIDENT : Segueix el senyor Armendarès.

El Sr. ARMENDARES : I podem afegir, senyors Diputats, una part d'aquests valors que estaven en nom del President d'aquella Junta administrativa, d'una herència que havia d'ésser fusionada, que ja s'havia fusionat amb l'Hospital de Vilafranca. Per altra part, senyors Diputats, i de manera especial el senyor Valls i Taberner, sàpiguen que a mi em mereix totes les consideracions la honorabilitat d'aquest senyor i crec que aquestes faltes es deuen, com deia el senyor Vidal i Guardiola, a falta d'administració. Però el fet és que aquest senyor té al seu nom particular pòlisses, també precisament d'aquests valors; i té encara en el seu nom particular aquestes pòlisses de valors, quan la Junta administrativa d'aquella herència ja s'havia fusionat, i, per tant, quan ja legalment no existia. (*El senyor Fronçosa fa una interrupció que no es percep, i el senyor Valls i Taberner li replica.*) També són honorables els Diputats d'aquesta Cambra que proven les coses dient la veritat; també són honorables els Diputats quan posen en clar i quan justifiquen i desfan les afirmacions d'unes paraules que a nosaltres ens han fet molt poca gràcia, d'unes paraules com quan el senyor Vidal i Guardiola ha dit que l'honorable senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social i jo havíem dit inexactituds, per a qualificar-ho benèvolament.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : No senyor, no.

El Sr. ARMENDARES : Jo vull fer veure a la Cambra el que representa un Patronat que té 85.000 pessetes per a posar en nom seu i no ho fa, i no obstant volgué plantejar un plet per un edifici de l'Ajuntament, que l'Ajuntament no li havia negat que se'n servís. I una altra qüestió, que voldríem que els senyors Diputats tinguessin en compte, és que el Patronat de l'Hospital, en l'època de la Dictadura, quan estaven en l'Alcaldia de Vilafranca els amics de la Dictadura, va intentar i va demanar a l'Ajuntament que se li concedís la propietat de l'Hospital en usdefruit, i va ésser necessari que vingués la República perquè pledegessin per la propietat; i en aquesta campanya de descrèdit que fan els senyors de Lliga Catalana i els senyors que estaven en el Patronat de l'Hospital de Vilafranca, de les autoritats republicanes plantegen un plet per a obtenir de la República el que no havien pogut obtenir en època de la Dictadura, el que no havien pogut obtenir en els seus millors temps, en l'època en què tenien amics que els deixaven governar a Vilafranca com volien. I significo aquest fet perquè crec que el més lògic era que si havien de plantejar un plet, l'haguessin plantejat quan comptaven amb autoritats amigues, i no recórrer a aquest ardid ara, plantejant el plet en males condicions, plantejant un plet a l'Ajuntament i augmentant el valor de la cosa que pledejaven, sens dubte amb la finalitat de posar en ridícul les autoritats de Vilafranca. És que, senyors Diputats, no té cap importància, el fet que ells haguessin pogut demanar aquesta autorització i plantejar el plet en època en què no tenien enemics d'Esquerra Republicana ni en el Govern civil de Barcelona ni en la Junta

Provincial de Beneficència? I no haurien hagut de valdre's de l'ardid d'un home que durant la sanjurjada ha estat processat, perquè se'ls concedís això? ; És que pels homes republicans no té cap importància el fet de què el mateix Ministre de Governació, després d'haver estat sorprès en la seva bona fe en decidir en aquell plet, el mateix hauria fet un ofici dient al Patronat de l'Hospital que suspengués un plet que havia estat demanat de manera tan poc normal com no cridant els patrons de l'Ajuntament perquè fos sollicitada de la Superioritat, l'autorització per aquest plet?

Prou sabem que aquesta Cambra, integrada en gran majoria per republicans autèntics, no comparteix aquesta manera de procedir, aquesta manera de comprendre les coses com les comprèn la V. S., senyor Vidal i Guardiola. La Majoria d'aquesta Cambra, aquestes consideracions de la V. S. no les pot compartir, perquè sent la intensitat republicana, perquè sent la intensitat del nou esperit de la República, d'una manera que la V. S. no la sent. I la V. S. això ho ha demostrat a bastament.

Jo voldria dir als senyors Diputats que la posició que avui adopta la Minoria de Lliga Catalana a Vilafranca, que va a defensar uns interessos que són els interessos que defensava la Dictadura, diu molt poc a favor del seu catalanisme; perquè si en aquella institució hi hagués hagut la més petita quantitat de catalanisme, jo pots creuria, senyor Vidal i Guardiola, que les VV. SS. defensaven per quelcom enlairat.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Defensem la justícia.

El Sr. ARMENDARES: Aquí ha fet la V. S. una consideració que tinc ganes de posar-la en clar. Ha dit que la immensa majoria dels veïns de Vilafranca comparteixen la manera de pensar del senyor Vidal i Guardiola; i això es diu perquè hi va haver un estat d'opinió instantani, estat d'opinió que va començar per un manifest que va trobar un centenar de persones de Vilafranca que el varen signar.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Tres mil.

El Sr. ARMENDARES: Unes cent persones, senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: El document definitiu té més de tres mil signatures.

El Sr. ARMENDARES: Deu ésser, aquest document, per a ús particular del senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Ja portaré a la Cambra el document definitiu perquè ho vegi la V. S. i els senyors Diputats que ho desitgin.

El Sr. ARMENDARES: Quan es tracta, com en aquest cas, d'una institució benèfica que a Vilafranca paga anualment unes 60,000 pessetes, no és difícil trobar un centenar de botiguers de Vilafranca, un centenar de botiguers que proveeixen aquesta institució, que signin un document així; i fins tampoc no és estrany que hi hagi un home de l'Esquerra, que es diu d'esquerra, que per la coacció d'aquests mateixos proveïdors de l'Hospital de Vilafranca, signi el manifest. I tampoc no és estrany que el signin els del Centre Radical de Vilafranca, que en conjunt són una mitja dotzena de republicans desplaçats.

Senyors Diputats, jo voldria portar a la convicció de la Cambra que la interpellació que ha portat el senyor Vidal i Guardiola des d'aquells bancs (*Signant els escons de la Minoria de Lliga Catalana*), on

tot es cotitza, àdhuc, de vegades, el patriotisme de la nostra terra...

Diversos DIPUTATS de la Minoria de Lliga Catalana: Què vol dir això?

El Sr. ARMENDARES: ...jo voldria, senyors Diputats, portar el convenciment a la Cambra de què el senyor Vidal i Guardiola, amb aquesta interpellació, ha volgut veure si ells podien ajuntar aquests pocs elements de la Dictadura amb els pocs elements del seu Partit i amb aquests pocs elements del Partit Radical de Vilafranca per veure si en les noves eleccions...

El Sr. FRONJOSA: Sí; un capmàs!

El Sr. ARMENDARES: ...els obtenien una majoria. Jo, senyors Diputats, en aquesta interpellació, si no hagués estat la llum que hem pogut donar en veure la manera com han estat administrades aquestes institucions particulars, crec que no tindria importància; si alguna importància té crec que és aquesta declaració de com s'ha administrat aquesta institució i posar de manifest que el senyor Vidal i Guardiola en aquesta interpellació ha vingut aquí per tal de veure si recollia un estat d'ànim a Vilafranca per anar a les properes eleccions junts amb els signants d'aquell manifest, que són res menys que els homes d'un catalanisme tan enlairat com els antics dictadors i els radicals de Vilafranca.

Al meu entendre, senyors Diputats, en aquesta interpellació no s'ha volgut fer altra cosa que afavorir la coalició electoral de Vilafranca.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demano per parlar.

(*Se suspèn uns moments aquest debat per a donar lectura a un Projecte de Llei.*)

Lectura d'un projecte de Llei referent a la concessió d'un crèdit extraordinari

Es dona lectura al següent:

DECRET

Com a President de la Generalitat, a proposta del Conseller de Finances i d'acord amb el Consell, He resolt:

Autoritzar el Conseller de Finances per a presentar al Parlament un Projecte de Llei referent a la concessió d'un crèdit extraordinari de 40,000 pessetes amb destinació al pagament de les despeses de viatge i estada que acreditin els Presidents i Vocals conreadors de les Comissions Arbitrals de Districte, constituïdes en virtut del que disposa la Llei de 26 de juny d'enguany.

Barcelona, 26 d'octubre del 1933. — Francesc Macià. — El Conseller de Finances, M. Santaló.

«AL PARLAMENT DE CATALUNYA

Constituïdes la major part de les Comissions Arbitrals de Districte, creades per la Llei de 26 de juny d'enguany per entendre en la solució dels conflictes derivats pels contractes de conreu, havent començat a actuar algunes d'elles i preveient-se que les poques que encara es troben en període

de formació, es preveu que pròximament entraran en funcions, es fa precis disposar dels mitjans per a l'abonament de les despeses de viatge i estada, que l'article 19 del Reglament per a l'execució de la dita Llei, modificat per Decret de 27 de setembre darrer, disposa tindran dret a percebre els Presidents i Vocals conreadors de les Comissions.

Per no existir en Pressupost partida específica per al pagament d'aquesta obligació i en virtut de què la partida d'Imprevistos no abasta per a disposar de la suma de 40,000 pessetes que es calcula serà el montant de les despeses esmentades, cal habilitar un crèdit extraordinari amb càrrec al Pressupost d'enguany per a l'objecte expressat, motiu pel qual el Conseller que sotasigna, d'acord amb el Consell Executiu, s'honora sotmetent a la deliberació del Parlament de Catalunya el següent:

PROJECTE DE LLEI

Article 1.er S'habilita un crèdit extraordinari de 40,000 pessetes en el Pressupost de l'any actual, amb destinació al pagament de les despeses de viatge i estada que acreditin els Presidents i els Vocals conreadors de les Comissions Arbitrals de Districte, creades en virtut del que disposa la Llei de 26 de juny d'enguany.

Article 2.ª L'import de l'esmentat crèdit extraordinari serà cobert en la forma que determina l'article 41 de la Llei d'Administració i Comptabilitat de la Hisenda pública de 1.er de juliol de l'any 1933.

Barcelona, 28 d'octubre del 1933. — El Conseller primer.—El Conseller de Finances, M. Santaló.

(El Projecte de Llei al qual s'acaba de donar lectura passa a la Comissió corresponent.)

Represa de la interpellació sobre l'Hospital de Vilafranca

El Sr. PRESIDENT: Per al·lusions, té la paraula el senyor Blasi.

El Sr. BLASI: Senyors Diputats: Jo he de recollir forçosament unes al·lusions fetes pel senyor Vidal i Guardiola que havien de molestar-me forçosament. I les he de recollir, perquè altrament semblaria que damunt de la meua consciència hi pesava algun remordiment. Em refereixo a les al·lusions fetes sobre els mestres nacionals i d'una manera especial, els mestres nacionals que pertanyem a aquesta Cambra. Ho he de sentir més, perquè hi havia molts mestres catalanistes que varen sostenir amb molta dignitat la coacció de la Dictadura i que molts d'ells varen sofrir persecucions, essent jo un d'ells, per bé que no he de donar cap detall sobre el particular per a no fer la meua apologia.

Permetrà el senyor Vidal i Guardiola que no admeti la paritat entre un Patronat de Vilafranca i un mestre nacional, perquè un mestre nacional, sol i abandonat a un poble, anant-li el pa i la carrera, no pot comparar-se amb els membres d'un Patronat que en perdre el càrrec no han perdut res. (*Diversos senyors Diputats de la Majoria: Molt bé!*)

Per altra banda, hauria de veure's com els mes-

tres — i si jo parlo d'aquesta manera és perquè ho sé — de quina manera quan havíem de complir una cosa, en lloc de recolzar-la la sabotejàvem. D'això em podríem parlar llargament, senyor Vidal i Guardiola, i és dolorós que quan un home té el record d'una gestió que li produeix molt dolor, encara s'hagi de veure molestat per unes al·lusions.

No comprenc, com per un afer com el de l'Hospital de Vilafranca s'hagi hagut de recolzar el senyor Vidal i Guardiola en la seva argumentació als mestres que al cap d'avall són companys seus.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: No ho nego. Demano per parlar.

El Sr. BLASI: Jo prego al senyor Vidal i Guardiola que en una altra ocasió, sense motius ben fonamentats, no ens barregi en qüestions sempre molestes i reprobables, tant més quan malgra la forma amb què s'ha produït i sense creure jo que pugui haver-hi en les meves paraules una segora intenció, podria semblar-ho.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola, si bé he d'observar-li que en realitat ha consumit ja els dos torns reglamentaris i, per tant, li prego que sigui breu.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Senyors Diputats: Abans de tot, he de donar, amb molt de gust, una explicació al meu company senyor Blasi i aquesta explicació la puc donar de tot cor, per molts motius. I primerament, perquè quan he fet al·lusió a la presència, que per a tots nosaltres és un honor, de varis mestres nacionals en aquesta Cambra, jo alludia, com deu constar probablement al senyor Blasi, als mestres nacionals pertanyents a tots els Partits, perquè nosaltres tenim per la circumscripció de Barcelona, com sap el senyor Blasi, un company que ara és absent, però també mestre nacional. De manera que intenció política de voler fer una discriminació entre els senyors de la Majoria i nosaltres, no podia existir. Segonament, i dono amb molt de gust també aquesta explicació, hem començat amb l'Hospital de Vilafranca i he de dir que la relació que tenen els mestres nacionals amb l'esmentat Hospital, és la mateixa que tenen l'actuació del Patronat de Vilafranca i la Dictadura tenen amb la meua interpellació contra una illegalitat del senyor Dencàs.

Vull dir, amb molt de gust, al senyor Blasi, que l'únic objectiu d'aquesta cita era el següent: S'ha dit que el Patronat pagava 25 pessetes per un monument a Primo de Rivera i jo m'he avençat a dir que això ho reprobava. Una pesseta, 25 pessetes, 100 pessetes, 1,000 pessetes, d'un fons benèfic, per a un monument a qui sigui, és una equivocació, perquè els cabals dels pobres són pels pobres. També ha dit que es tractava d'una cosa vella, de la qual no valia la pena de parlar-ne, i d'uns moments en què s'exercien coaccions des del Poder sobre tota mena de persones i entitats, coaccions que també he reprovat per bé que hagin passat molts anys, així com que es fessin subscripcions per a participar en actes que podríem qualificar de baixa adulació als Poders constituïts, sobretot si aquests són dictatorials.

Jo no he esmentat més que aquestes coses per a dir al senyor Blasi que em constava que hi havia mestres nacionals entre vosaltres i també en el nostre Partit, però com exemple, no de què hi hagi hagut resistència entre els mestres, sinó en el

sentit de què hi havien hagut coaccions. I res més que això. I crec que després de les meves paraules el senyor Blasi comprendrà que el meu desig no era altre que el d'esmentar un exemple i que no podien implicar cap segona intenció per la raó de què tot el que es pugués interpretar pel senyor Blasi es podia també interpretar per uns companys dels nostres bancs.

Prego al senyor Blasi que digui si creu que aquesta explicació és suficient per a demostrar-li que ni directament ni indirecta volia atemptar a l'honorabilitat present ni passada de cap mestre nacional víctima d'aquestes qüestions.

El desig de la Presidència, i té raó, és que sigui molt breu, puc ésser-ho. Tot el que hem tractat el senyor Armendares i jo són coses que han quedat prou clares, menys alguns petits punts.

En les meves anteriors manifestacions he fet esment de l'ordre ministerial del senyor Casares Quiroga, l'he llegida, és una ordre ministerial de caràcter oficial i després de donar poca importància a l'afer he dit que em constava que s'havia fet damunt del senyor Casares Quiroga i del Patronat una gran pressió a l'objecte de què aquest plet no anés endavant; i el senyor Armendares, amb una claredat i amb una precisió de dades que jo no agrairé prou, ha vingut a dir-me que jo tenia raó.

Ara bé: aquesta disposició que s'ha dictat, després, senyor Armendares, la V. S. ha dit textualment — jo ho he escoltat molt bé, com he escoltat moltes altres afirmacions de la V. S. que jo espero veure reflexades al peu de la lletra, com correspon a la precisió dels nostres taquígrafs, al DIARI DE SESSIONS — jo he escoltat a la V. S. aquestes paraules, i em pregunto: Si el senyor Casares Quiroga — cosa que les VV. SS. diran si li fa honor o no; això no ho he d'apreciar jo, declara, després d'haver publicat una disposició com la que jo he llegit, que l'han «enredat» — més o menys és el verb que la V. S. ha usat —; el senyor Casares Quiroga això ho declara de dues maneres: o en una carta particular purament i simplement, o en un document oficial. Si ho declara en una carta, el senyor Armendares m'ha de reconèixer que això no té el més petit valor, i si en lloc d'una carta ho declara en una Ordre, aleshores jo he de preguntar al senyor Armendares — com també ho preguntaria, si no volgués allargar indegudament aquesta interpellació, al senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social — si hi ha hagut una Ordre al Patronat — no aquest, sinó al Patronat anterior —, el Patronat que ha estat suspès ha desobeït una Ordre del Ministeri de la Governació. I jo em pregunto: «Conseller de Sanitat i Assistència Social, que em demanen, per raons polítiques, que suspengui un Patronat, el Patronat que està en infracció tan greu com és desobeir una Ordre de Governació que jo desconeixo...

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Per qui s'ha infringit?

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Com és que en lloc de fer-se una ficció d'expedient — que en realitat no arriba a expedient — no se'ls diu — cosa que dintre de vint-i-quatre hores queda clara —: «Existeix una Ordre de Governació; vosal-

tres no acateu aquesta Ordre de Governació: haveu desobeït, i perquè haveu desobeït jo us suspenco. Aleshores, senyors Armendares i senyor Conseller de Sanitat, es trobarien en què la seva interpellació hauria caigut per la seva base.

De manera que queda ben clar que oficialment, amb vigència legal, l'últim que hi ha és el que he llegit, perquè si hi hagués hagut una cosa posterior, ja s'hauria cuidat el Govern de Catalunya de donar-la a conèixer.

Tots els altres punts són secundaris, i en quant a l'apreciació popular, senyor Armendares, podríem discutir molt en aquesta Cambra, però penso que no ens pertoca. L'únic que no està bé, és que quan nosaltres modestament fem una interpellació de caràcter concret, sobre fets, es surti repetidament, tant repetidament per la V. S. amb República, Dictadura i una pila de paraules molt respectables les quals els hi correspongui, però que no tenen el seu lloc en un debat sobre fets concrets. I en quant, a la «sanjurjada», la V. S. ha demostrat a la Cambra diverses vegades durant aquest debat, que tenia una apreciació un xic arbitrària del valor de la successió de les dades, unes darrera de les altres, perquè la V. S. ens ha parlat del ro d'agost com a data de la «sanjurjada», si no m'equivoco, ro d'agost del 1932, i que si un Director havia estat destituït per la «sanjurjada», i que si en aquelles coses, etc. Aquella disposició del senyor Casares Quiroga no és de l'agost del 32, ni del setembre, ni de l'octubre, ni del novembre, sinó que és del desembre; de manera que ja tindrà la V. S. la bondat d'explicar-me què té que veure la «sanjurjada» i tots els funcionaris que puguin haver estat destituïts amb una ordre que el senyor Casares Quiroga firmà el 29 de desembre; ordre que nosaltres mentre no es demostrï el contrari, hem de considerar l'últim document oficial i demostració de què tota aquesta suspensió del Patronat no tenia altra intenció que donar una volta a l'afer, evitant un plet que havia de tenir fatals conseqüències per l'Ajuntament de Vilafranca. (*Molt bé! en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Abadal.

El Sr. ABADAL: Senyors Diputats: Jo vaig seguir amb molta atenció el parlament del senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social en aquesta interpellació i vaig prendre algunes notes referents a les seves manifestacions. I crec que és molt convenient dir algunes coses respecte, no ja precisament i únicament a l'objecte concret de la interpellació referent a l'Hospital de Vilafranca, sinó extenent-ho en un caràcter més general a tot el que es refereix a les qüestions d'Assistència i Beneficència.

Ja des del moment en què el senyor Conseller d'Assistència va prendre unes mesures respecte a l'Hospital de Vilafranca, es va sospitar i es va dir si algunes mesures semblants s'anaven a prendre respecte d'altres institucions similars a la de l'Hospital de Vilafranca. I això és el que em va semblar a mi que donava a aquesta interpellació una importància més gran de la que es podia referir a un objecte concret, com era el de l'Hospital de Vilafranca.

I aquestes sospites que hi havia, varen ésser perfectament confirmades pel senyor Conseller d'Assistència, quan deia que el seu pensament era el d'anar convertint els diversos hospitals que hi ha dintre de Catalunya en hospitals comarcals, a l'objecte de què hi hagués — diguem-ne — com una xarxa general de Beneficència dintre de la qual poguessin assistir-se totes les necessitats que hi hagués en els diversos punts de Catalunya.

Ara bé: com que jo crec que això té una importància extraordinària, penso que és necessari, o almenys molt convenient, fixar una mica, respecte de les qüestions de Beneficència, la situació en què estan les coses i el que dintre de l'Assistència i Beneficència convé fer i el que es pot fer i el que no convé fer. Hem de pensar que des del moment que en virtut de l'Estatut nosaltres hem tingut reconeguda la nostra autonomia, ens trobem en uns moments en què no solament hem d'establir les regles legislatives, diríem, amb que la nostra autonomia s'ha de regir, sinó que a més hem — com diré jo — hem d'establir també les normes, les regles quasi bé diria morals, en virtut de les quals el Govern ha d'administrar aquesta autonomia. Perquè hi ha molts diferents sistemes de govern. Hi ha sistemes de govern dintre dels quals totes les coses es fan amb una altesa de mires, amb una dignitat extraordinària, que és el que dona als Governs el major prestigi i la major autoritat. Jo crec que en els moments en què es traspassa un servei, en què s'ha traspasat un servei, no solament s'ha d'anar a aquelles mesures legislatives que millor convinguin, sinó establir unes normes, uns procediments, una manera de conducta que tingui, en tot el que es refereix als actes de govern, no solament en els legislatius sinó en el maneig de tots els assumptes de cada un dels serveis traspasats, aquesta dignitat, aquest prestigi que doni la major autoritat a la forma com es governa avui.

Ara bé; a nosaltres ens han traspasat els serveis de Beneficència i al traspasar-nos els serveis de Beneficència ens hem de fer perfecte compte del que són els serveis de Beneficència i quina classe de serveis de Beneficència hi ha. La Beneficència és de dues classes, dintre de la Legislació que encara regeix, no solament dintre de la legislació que encara regeix, sinó crec jo en la que regirà d'ara endavant i la que regirà sempre. La primera és la beneficència general; l'altra és la beneficència particular; i són aquests dos termes, res més que aquests dos termes. El senyor Armendares, parlava avui d'un sistema mixte que no sé d'on se l'ha tret. Beneficència general és aquella que està a càrrec exclusivament de les corporacions públiques. Estat, província, municipi, abans; en el dia d'avui, la Regió. Beneficència particular és aquella en la qual hi ha una fundació determinada amb una carta fundacional, originària o posterior a l'originària i que ha tingut la qualificació de particular per les autoritats que tenen la competència per a determinar-la. Ara bé: traspasats els serveis de Beneficència i Assistència en la seva totalitat a la Generalitat de Catalunya, gràcies a la seva autonomia, hi havia un camp immens per a córrer dintre de la beneficència general que és

aquella que és de l'exclusiva competència de les autoritats públiques. Què ha fet la Generalitat de Catalunya en aquest camp tan extens de la beneficència general, en la qual s'ha d'organitzar tot, ho hem de reconèixer, d'una manera més perfecte dintre Catalunya? No era precis, no era convenient, no era el més propi, que primerament s'anés a tot el que es refereix a aquesta beneficència general que és la competència més directa, més exclusiva de les corporacions públiques, que no immiscir-se en la beneficència privada?

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Em permet una petita interrupció? Creu la V. S. que la Generalitat no ha fet res en aquest sentit?

El Sr. ABADAL: No sé de cap establiment de beneficència, de cap hospital que s'agi fet per part de la Generalitat.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: No li preguntava això. Argumentava la V. S. de què si la Generalitat en virtut d'aquest traspàs havia de posar-se en la beneficència de caràcter públic, i jo li faig aquesta pregunta: Creu la V. S. que el Govern de Generalitat de Catalunya no ha fet res en aquest sentit?

El Sr. ABADAL: Suposo que alguna cosa haurà fet; però de totes maneres entenc que en aquesta part d'hospitalitat fins avui no hem vist res més que una intromissió de la Generalitat volguent convertir illegalment, segons crec i segons crec que demostraré, institucions de beneficència particular en institucions de beneficència general.

El Sr. ARMENDARES: Em permet un moment, senyor Abadal? L'hospital de Vilafranca és un hospital comarcal...

Diversos senyors DIPUTATS de la Minoria de Lliga Catalana: No, no.

El Sr. ARMENDARES: És un hospital comarcal on intervenen les corporacions, ajuntament de Vilafranca, Generalitat de Catalunya, amb les seves subvencions i deixes particulars. Jo em referia a això quan deia que era una institució mixta, que no és exclusivament particular; és per a contestar al senyor Abadal que si bé legalment això no hi cap, pràcticament existeix i existeix a Vilafranca. Jo que no sé gran cosa de Lleis, però que he viscut aquesta institució, he volgut fer aquest aclariment.

El Sr. PRESIDENT: Segueixi el senyor Abadal. Prego als senyors Diputats que no interrompin.

El Sr. ABADAL: He dit abans que dintre de la nostra legislació no existeix més termes que Beneficència general i Beneficència particular. El que en una institució de beneficència particular hi hagin subvencions de corporacions públiques, hi hagi intervenció de corporacions públiques, si es de beneficència particular i classificada com a tal, no deixa d'ésser beneficència particular i se subjecta a les regles de beneficència particular.

Vol el senyor Armendares un exemple ben clar i evident? Aquí té l'hospital de Barcelona. L'hospital de Barcelona té subvencions de l'Ajuntament; l'hospital de Barcelona té un Patronat en el qual hi intervenen individus de l'Ajunta-

ment de Barcelona; malgrat això, l'hospital de Barcelona és un establiment de beneficència particular i està subjecte únicament i exclusivament a les regles que regeixen la beneficència particular i no és beneficència general i no té atribucions l'Estat — i, per tant, avui la Generalitat —, facultats per modificar el seu Estatut. Doncs això era el que deia jo: que hi han establiments de beneficència general i establiments de beneficència particular.

El Sr. COMORERA: Senyor Abadal, ¿em permet unes paraules, per a contribuir a aclarir aquest debat? L'art. 14 de l'Estatut Interior de Catalunya que parla de l'assistència social, acaba dient: «Les institucions d'assistència de caràcter privat seran intervengudes per la Generalitat».

El Sr. ABADAL: Perfectament, la intervenció que tenia l'Estat i que té la Generalitat el dia d'avui en tot el que són institucions de beneficència particular.

El Sr. VALLS I TABERNER: Hi ha una classificació.

El Sr. COMORERA: Per a reformar-les.

El Sr. PRESIDENT: Ordre, senyors Diputats, segueixi el senyor Abadal. Prego que no reiterin els diàlegs. Ja tindran ocasió d'intervenir en les rectificacions respectives.

El Sr. ABADAL: Em proposo anar fins al fons de l'assumpte. Ara bé: dintre de les institucions de beneficència particulars, l'Estat no té — en el dia d'avui la Generalitat, des del moment en què se li ha traspassat —, no té altra atribució que la de vigilar el compliment dels objectes dels destins de la carta fundacional; res més. Tot l'altre és una cosa que es desenrotlla i es desplega merament dintre de les atribucions del Patronat. Bé; jo comprenc perfectament les aspiracions del senyor Conseller de Sanitat i Assistència. Jo comprenc perfectament que a l'objecte d'anar el més de pressa possible a estendre els beneficis d'aquesta assistència social, hagi volgut, hagi cregut, que era convenient anar veient i es podien transformar aquestes institucions de beneficència particular en unes institucions que arribessin a prestar serveis al major nombre de necessitats del que la seva carta fundacional determinava que havia d'atendre. Però això, senyor Conseller de Beneficència, això no podia fer-se, des del moment en què tenen una autonomia completa aquestes institucions de beneficència particular, sinó mitjançant conveni. No es podia fer de cap de les maneres en virtut d'una resolució donada en contra de tot el que regeix dintre la beneficència particular pel Consell de la Generalitat, com no podia fer-se en el dia d'ahir pel Ministeri de la Governació. No és que quan se'ns han traspassats a nosaltres els serveis de beneficència se'ns hagi donat carta blanca per a fer el que volguéssim; no és que tenint la Generalitat els serveis de beneficència en la seva mà pugui obrar amb absoluta arbitrietat, no. La Generalitat, com en el dia d'ahir el Ministeri de la Governació, s'havia de subjectar a les regles preestablertes i amb les regles preestablertes aquí i per tot hi ha sempre la de respectar les fundacions particulars, aquells establiments de beneficència, siguin de la classe que siguin, que estan únicament i exclusiva subjectes al protectorat superior, en tant i en quan ha de vigilar que es compleixin els fins de la carta fundacional.

I això, senyors Diputats, té una importància, al meu entendre, extraordinària per avui, per a demà i per a sempre. Jo repetiré aquí el que he dit en un altre lloc: Ens queixem moltíssimes vegades i amb raó de què dintre de la nostra terra no hi ha aquelles liberalitats, aquells actes d'altruisme, en virtut dels quals en altres països es fan fundacions de molta importància amb aportacions particulars en tot el que es refereix a qüestions de caràcter diem-ne moral o espiritual. I nosaltres el que necessitem és que aquestes aportacions vinguin en el major nombre i en la major quantitat que sigui possible per a auxiliar els mitjans, sempre limitats, de les corporacions públiques, dintre d'aquesta esfera d'acció social. I, senyors, tot el que sigui no respectar escrupolosament els desigs que consten en la carta fundacional, expressats per aquells que han establert establiments de beneficència particular o qualsevol altre establiment, siguin d'ensenyança, siguin d'altra classe de cultura; tot el que no sigui respectar-los d'una manera escrupolosa, no és res més que tallar el camí de què hi hagi l'impuls a aquests actes d'altruisme i a fer aquestes fundacions que tant necessiten totes les societats.

Nosaltres, els advocats, ens hi hem trobat moltes vegades en consultes en què se'ns diu: «Jo voldria fer aquesta fundació, jo voldria establir tal cosa, però doni'm la manera de què l'Estat el dia de demà no em pugui canviar aquell objecte que jo tinc, aquells destins per als quals jo entrego aquests diners». I quan nosaltres els hem de dir, desgraciadament, que moltes vegades l'Estat ha vingut a arrabassar els diners que alguns fundadors han establert amb certs fins, ah!, aleshores es retornen del primer impuls que han tingut i prescindeixen d'allò que tan beneficiós fóra per a la societat. I tant ha succeït això, que jo he sentit dir, no sé si és cert, que un col·leccionista de molt mèrit, ja difunt, que hi havia a Madrid, en establir una fundació perquè es conservés aquella col·lecció, tement aquestes intromissions indegudes, va buscar que dintre del patronat hi haguessin autoritats estrangeres que poguessin vigilar-la i poguessin en el seu dia impedir qualsevol intromissió il·legítima de l'Estat.

Per això és pel que dic jo — naturalment, no és que li vulgui donar lliçons, però sí que em permeto aconsellar-li — que vagi amb molta cura de què no es vegi en el dia d'avui, o es pugui veure en el dia de demà, que aquests impulsos i aquests desigs de les fundacions que hi han en el dia d'avui fetes, poguessin venir a ésser limitades en virtut d'intromissions de la Generalitat dintre d'elles, tancant la porta als impulsos que el dia de demà puguin venir per a estendre totes aquestes institucions d'assistència, ja siguin per beneficència, ja siguin per cultura, ja siguin per tots aquells altres destins que pugui tenir la societat.

Ara bé, què ha passat aquí? Del que ha succeït en l'Hospital de Vilafranca, jo no en sé la història llunyana des de l'any 1400 i següents. Respecte a això, però el que sé únicament i exclusiva és que l'establiment Hospital de Vilafranca estava establert com a establiment de beneficència particular, i a conseqüència d'això estava subjecte a unes regles determinades, que eren les que regeixen la beneficència particular. I bé, els patrons d'aquesta beneficència particular han faltat a alguna cosa? ¿Han deixat

d'atendre a allò que la carta fundacional determina? Es possible, jo no vull immiscir-me en aquest assumpte, però el que sí sé és que quan un Patronat ha faltat a aquelles obligacions i deures que té en virtut de la carta fundacional, no es puguin treure ni suspendre aquells patrons per a posar-hi els que es vulgui, sinó que s'ha de fer en virtut de certes regles; i el primer que diré és que en virtut de la mateixa instrucció de l'any 1899, que en el dia d'avui regeix, si hi ha una suspensió, per veure si hi ha o no cas de destitució, ¿a qui s'ha d'encarregar el Patronat? A la Junta Provincial de Beneficència en el dia d'ahir; suposo que avui a la Junta d'Assistència Social, que ha creat el senyor Conseller de Sanitat.

¿S'ha complert això dintre de l'Hospital de Vilafranca? Si s'ha complert, perfectament; que es faci ara l'expedient de destitució i que es vegi, segons la carta fundacional, quins hân d'ésser els patrons. Però si no, com jo crec que no, perquè segons el meu entendre — segons em sembla, no sé si és exacte, i si no és exacte rectifico —, en el moment en què es va fer la suspensió de patrons de Vilafranca, existia la Junta Provincial de Beneficència, i no obstant a la Junta Provincial de Beneficència no se li va donar el Patronat interí que havia de tenir mentre es trametés l'expedient.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Ja no existia la Junta Provincial.

El Sr. ABADAL: Si no existia la Junta Provincial, aleshores corresponia, segons la instrucció, que es donés el Patronat provisional a la Junta d'Assistència Social que ha substituït a la Junta Provincial.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: El Consell Superior d'Assistència Social.

El Sr. ABADAL: Em veig en la necessitat — i en això si que no pensava entrar-hi si no hagués estat la indicació o l'allusió del senyor Armendares aquesta tarda — de dir al senyor Armendares i dir als senyors Diputats, que jo he estat realment Vice-president de la Junta Provincial de Beneficència fins al moment de la seva dissolució. Ho he estat en virtut del nomenament que la República va fer en reorganitzar la Junta Provincial de Beneficència, en establir que per raó de càrrecs es formés part d'ella, i com a degà del Col·legi d'Advocats em vaig veure obligat a posar damunt de les meves espatlles aquesta nova obligació que prou nosa em feia. I després, al cap de sis o vuit mesos, la República tornà a modificar altra vegada la constitució de la Junta de Beneficència, fent nomenaments personals, i em vaig trobar a favorit — diguem-ho així, encara que amb molta pena, perquè m'hauria agradat més poguer-me desfer d'aquesta feina — amb el nomenament personal per a la Junta Provincial de Beneficència.

I bé; la Junta Provincial de Beneficència, almenys mentre jo n'he format part, en la qual hi havien individus de distinta procedència i funcionaris de l'Estat i que funcionava sota la presidència del Governador civil, dintre d'ella jo no he vist mai que es fes res que no fos absolutament ajustat als termes de les atribucions que tenia en virtut de la instrucció que regeix aquests serveis de beneficència, i no pot la Junta de Beneficència, no podia quan existia, inclinar un assumpte cap a un cantó o cap a un altre. La seva missió era merament informa-

tiva i segons els antecedents que rebia informava la Junta de Beneficència, elevant el seu informe amb tots els antecedents, a la Direcció General, i la Direcció General resolvia. I tant la Direcció General no deixava influir-se tampoc per l'informe de la Junta Provincial de Beneficència, que han estat nombrosos els casos en què la Direcció General la vingut a resoldre en contra de l'informe de la Junta de Beneficència.

Jo no sé el que pugui haver-hi respecte a la tramitació de l'expedient de l'Hospital de Vilafranca; no podria recordar tots els detalls dels assumptes en què jo he intervingut en la Junta Provincial de Beneficència, solament sé que resulta exacte, segons en el dia d'avui s'ha dit aquí, que la inscripció a favor de l'Ajuntament de Vilafranca era una inscripció de possessió i res més que de possessió. Ara bé, sabeu tots que una inscripció de possessió deixa obert fins que arriba la seva prescripció, el dret d'aquell que es cregui propietari, per a demanar la propietat d'allò que ha estat inscrit dintre del Registre de la Propietat. I si un Patronat, o bé un particular, creu que ha de reivindicar la propietat d'una finca inscrita únicament en virtut d'informació possessòria, el Patronat ha de fer-ho, com ha de fer-ho el particular. Solament que en virtut d'aquelles Lleis que regeixen els Instituts de beneficència particular ha d'acudir al Protectorat, perquè aquest doni o no l'autorització per anar endavant. Això es féu i per consegüent no s'ha fet res més que seguir el camí dret dintre de tota la tramitació anterior, per arribar a la consecució de l'objectiu que entenia el Patronat, que creia era propietari d'una finca inscrita únicament en forma possessòria, per a obtenir la reivindicació d'aquesta finca.

Però en fi, sigui el que sigui d'això, jo crec que aquest assumpte té la importància a què m'he referit abans, de caràcter general. Deixem-nos de preocupacions, deixem-nos de tota classe d'episodis d'anèctodes; deixem-nos de monges i d'infermeres; deixem-nos de sectarismes i de laïcismes i anem al fons de la qüestió. Aquí es tracta d'una qüestió de propietat i de personalitat d'una institució de beneficència, d'una collectivitat els drets de la qual són tan respectables com els drets de l'individu. És d'això del que es tracta. Jo no entenc que sigui un bon camí el de la Generalitat de Catalunya en establir les regles i les normes en virtut de les quals s'ha de regir l'autonomia, ha de començar per atemptar l'autonomia d'una collectivitat que està subjecte a unes regles, als drets de les quals ens hem de subjectar tots des dels més alts als més baixos, i a l'autonomia de les fundacions que com a tals collectivitats vénen a prestar un grandíssim servei a la societat. Perfectament que el senyor Conseller de Sanitat i Beneficència vulgui estendre els beneficis de la beneficència en tot el que sigui possible, però jo crec que quan es vulgui entendre voluntàriament amb les institucions particulars, ha d'ésser respectant-les, perquè no es tanquin les portes a fundacions posteriors, tractant amb elles i veient de quina manera es pot conjuminar la cosa en forma que, de comú acord, sense atemptar als drets d'aquestes collectivitats, es puguin convertir en uns establi-

ments que donin una major difusió a llurs funcions i destins, sense atemptar a aquesta personalitat de les fundacions, perquè d'aquesta manera, foment-se la beneficència general amb la beneficència particular, amb respecte a les distintes zones de cada una d'elles, poguem arribar a fer una beneficència perfecta dintre de Catalunya. I res més. (*Molt bé!, en els escons de Lliga Catalana*).

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Senyors Diputats: Lamento que per circumstàncies especials no hagi pogut estar aquí des de bon principi, i sentir totes les argumentacions que sobre aquest debat hagi pogut fer el senyor Vidal i Guardiola. De totes maneres, per apunts que uns amics m'han deixat sobre aquesta taula, jo he pogut copsar la principal argumentació que ha esgrimit aquesta tarda el senyor Vidal i Guardiola, i per endavant anuncio que seré molt breu perquè, per altra part poca cosa he de contestar a totes les al·lusions que ha fet la V. S.

Una de les primeres coses que afirma el senyor Vidal i Guardiola és que en aquest cas no hi ha hagut expedient, de manera que ja ha retrocedit de la seva posició de l'altra dia, perquè l'article 36 d'aquest Institut de beneficència estableix com últim requisit el de l'expedient, mentre que en el seu apartat 5.º estableix per quins preceptes i per quines coses legals es pot anar a la suspensió en els seus drets, d'un Patronat.

L'altra dia em deia el senyor Vidal i Guardiola, que no havíem tingut en compte ni la més petita regla, ni podíem emparar la nostra actuació en cap text de caire legal; i ara veig amb satisfacció que em deixa el camí mig fet. Ja no em discuteix l'apartat 5.º, sinó que se'n va al darrer apartat de l'article 37.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Han informat malament a la V. S. si li han dit que jo he dit això. Ho lamento per l'informador.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Doncs repeteixo el que vaig dir l'altre dia, i m'hi ratificaré aquesta tarda. Vaig suspendre el Patronat en virtut de l'apartat 5.º de l'article 36.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Que no diu res; sense l'art. 37 no diu res.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Per la V. S. no diu res, i la V. S. que hauria d'ésser tècnic en aquestes matèries, sap que el que no diu res és el 37 sense el complement del 36, perquè en aquest 36 és on s'estableixen totes les regles taxatives en virtut de les quals aquells que tenen mandat per fer-ho, poden suspendre un Patronat. I que l'art. 37, és aquell article de recursos que en tots els casos hi ha, que estableix que després de totes aquelles normes que enumera — invito la V. S. a llegir-ho, encara que faci aquesta rialleta...

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Sí, sí.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Doncs s'estableix això de l'expedient en l'art. 37, però abans del 37 — i per això els legisladors van tenir molta cura de posar abans del 37 el 36 — s'estableix una sèrie de regles en vir-

tut de les quals jo vaig fer el basament legal de la meva disposició.

I en quant a l'art. 37, també contestaré a la V. S. Addueix que no he fet un expedient. Ah! però és que ignora la V. S. que ja estava realitzat? Quan jo em vaig possessionar de la meva Conselleria, i em fou traspassada la qüestió de beneficència, vaig rebre uns plecs voluminosíssims, que tinc a la disposició de la V. S., amb tot l'expedienteig de l'Hospital de Vilafranca, un voluminós argumenteig, amb tota mena de detalls. No se'n rigui la V. S., perquè ho tinc a la seva disposició.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Em permet una interrupció?

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Tantes com vulgui.

El Sr. PRESIDENT: Senyor Vidal i Guardiola: de cap manera.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Era per abreujar.

El Sr. PRESIDENT: Es la Presidència la que ha d'autoritzar les interrupcions. Altrament no hi ha possibilitats de discutir.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: A la disposició de la V. S. tinc tot aquest expedient, i després de rebut aquest expedient jo he escoltat els Patrons de l'Hospital de Vilafranca, encara que la V. S. em digui amb el cap que no.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: I ho repeteixo.

El Sr. PRESIDENT: Senyors Diputats, que una de les condicions que ha de tenir el parlamentari que vol intervenir, és saber escoltar.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Ah! no us mereix absoluta confiança el senyor Miret? Jo emplaço el senyor Miret a què desmenteixi les afirmacions que jo vaig a fer aquí. Jo vaig tenir una entrevista amb ell, al meu Departament, a conseqüència d'un requeriment meu, en virtut de les allegacions de la V. S.; però el que us calen és el segon, que vaig parlar-hi llargament i extensament sobre l'Hospital de Vilafranca. De manera que jo he tingut una entrevista amb representants dels Patrons de Vilafranca. He tingut entrevistes després, i amb cartes que us podria ensenyar en les que li deleguen aquesta funció, amb el senyor Vidal i Ribas, que va venir també al meu despatx per a parlar d'aquest afer, i després d'escoltar tots els raonaments d'aquests Patrons, o de llurs representants, tenint en compte l'expedient voluminosíssim que des de Madrid traspassaven al meu Departament, fou quan jo vaig donar una disposició de caire transitori — perquè jo no l'anomenava de manera definitiva, sinó en forma transitòria — en la qual suspenia en llurs drets als Patrons de l'Hospital de Vilafranca, posant-n'hi d'altres a resultes del que pugués derivar-se'n el dia de demà.

Un dels altres arguments emprats per la V. S. és el que s'estranyava que jo hagués fet grans escarafalls en dir que l'Hospital de Vilafranca hagués contribuït amb la mínima quantitat...

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Quantiosa.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: ...de 25,000 pessetes, i que no era

això un argument lògic, sinó un ardid polític. Senyor Vidal i Guardiola, jo no empro mai, absolutament mai, aquests ardis, si el contrincant no em porta a aquests terrenys. Escolti'm la V. S., com jo l'he escoltat sempre amb tota atenció.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: I jo. (Rialles.)

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Amb les vostres gesticulacions demostreu que no escolteu amb gaire atenció. Si vaig recórrer a aquest argument, fou precisament per contestar el to en què la V. S. se'm dirigia a mi. Sí; la V. S. em deia i ho feia en un to gairebé dramàtic...

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: No.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Sí, permeti'm la V. S. que així ho digui, perquè en el DIARI DE SESSIONS estan estampades les seves paraules.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Però el to, no.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Deia la V. S. que una de les coses més dignes, de més glòria i més honroses per Catalunya era el cèlebre Patronat. Jo l'escoltava amb una rialleta escèptica; perquè, una de dos: o jo havia de dubtar de la vostra catalanitat, jo havia de dubtar del vostre catalanisme, catalanisme del qual no dubto ni de la V. S. ni de totes les senyories d'aquesta Cambra, però havia de dubtar del vostre catalanisme en acceptar que com la V. S. deia el Patronat aquest en realitat el creieu com una cosa gloriosa per Catalunya, el creieu d'acord amb els qualificatius que li donàveu, bé havia de creure que pels motius que fos, pels interessos que fossin, la V. S. camuflava una cosa que no mereix certament aquest qualificatiu, ni pot seriosament ésser considerat com una cosa que honori Catalunya. I per això, en contestació als arguments de la V. S., perquè hauria semblat una descortesia per la vostra persona la meua rialla escèptica, i jo he procurat no tenir mai descortesies per a ningú, vaig explicar el per què i la significació d'haver jo pres quelcom humorísticament les vostres afirmacions, perquè jo, repeteixo que no he cregut mai que pogués ésser una glòria per Catalunya un Patronat com aquest, un Patronat que havia collaborat en l'obra de la Dictadura. Que hi havia collaborat, i amb això, amb el fet en si, jo ja en tinc prou, sense que per fer-me d'ell la deguda consideració, m'interessés la quantitat amb què havia collaborat, perquè jo no sé si la V. S. pren i considera les coses per la quantitat material...

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: No.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Celebro molt que així sigui, perquè nosaltres les prenem i les considerem pel to espiritual i des d'un punt de vista moral. I així, no ens interessava, no m'interessa la quantitat, no m'interessa que aquesta quantitat sigui de 25 pessetes o de més. La quantitat ens és igual. Havia contribuït, i aquest fet ja era prou perquè no se'l pogués considerar com una glòria per Catalunya, sinó que s'hagués de considerar com un deshonra per Catalunya l'actuació d'aquest Patronat, des d'un punt de vista patriòtic.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: La V. S. no m'ha sentit quan he parlat aquesta tarda. Si m'hagués sentit, s'hauria estalviat aquest paràgraf.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Molt bé. Però per altra part es tracta d'una institució que s'ha dit, i en dir-ho així em sembla que és exagerat, que havia obrat aquest Patronat sota una coacció, no sota un convenciment moral. I la V. S., com ho saben moltes de les senyories que m'escolten, que el President d'aquest Patronat era l'Alcalde de la Dictadura a Vilafranca, i que el seu caixer era Regidor de la Dictadura a Vilafranca. I això ens permet apreciar l'actuació d'aquest Patronat en un perfecte lligam i coincidència, i això ens explica la contribució, el donatiu d'aquestes pessetes. Perquè aquest donatiu sí que podia ésser conseqüència d'una coacció; però, ¿com ens explicariem la coacció perquè el President i el caixer del Patronat haguessin d'ésser precisament Alcalde i Regidor de la Dictadura?

En un tercer enunciat veig que es parla del que es va dir, el que es va qualificar de vaga de les monges de Vilafranca. No hi ha tal vaga, no ha existit tal vaga, per la raó de què tan sols s'havia plantejat la vaga o havien insinuat la vaga.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Això ho ha dit un comentarista.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Doncs, celebri que ho hagi dit la V. S., però també celebri que la V. S. accepti la paraula vaga.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Jo no; ja he dit que ha estat un comentarista.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Jo no sé quins documents es creuen entre l'autoritat governativa i les organitzacions obreres quan es planteja un conflicte, quan es planteja una vaga; però crec que no hi ha cap diferència en la carta d'aquelles monges en què es planteja aquest conflicte. I al comentarista que alludeix la V. S., senyor Vidal i Guardiola, jo li preguntaria — que segurament coneixerà millor la tècnica i els documents amb què es plantegen conflictes d'aquest caire —, si no és en realitat una declaració, un plantejament de vaga, el fet de què s'anuncii, en un termini de tres dies, que les monges abandonaran aquelles funcions que en virtut d'un contracte i pagament elles vénen exercitant.

El Sr. FRONJOSA: Vaga illegal.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Ja veu la V. S. com aquest Conseller va ésser benèvol en relació amb aquest conflicte d'aspecte social que se'ns plantejava; perquè com ha dit un company de la Minoria socialista, era aquesta una vaga illegal i, per tant, davant d'una vaga illegal jo podia emprar la intervenció de la Guàrdia civil; i ja s'ha vist com jo no he tirat mà de la Guàrdia civil.

Però m'interessaria un altre punt que no veig anotat aquí, i espero que la V. S., senyor Vidal i Guardiola, em contestarà...

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Amb permís de la presidència?

El Sr. PRESIDENT: Jo pregaria al senyor Vidal i Guardiola que emprés un altre to en alludir a la presidència; perquè aquesta és la resultant del respecte que el Parlament es té a si mateix.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Respecte que procuro guardar en tot moment.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: L'altre dia, a través de la vostra intervenció

parlamentària, i a mi em va passar com una cosa d'aquelles que s'havien dit sense precisar, com una cosa d'aquelles que es diuen sense voler-li donar un significat determinat; però en el transcurs del vostre parlament vareu parlar de malversacions de fons i també vareu parlar de l'actuació de mals governants. I aquest parlament de demagògia i de desgovern, ha coincidit amb un míting de caire electoral en el qual la V. S. ha parlat davant dels vostres amics en el vostre futur, o quan menys pretès futur districte; i segons la referència que se m'ha facilitat, en una d'aquestes viles, en una de les poblacions d'aquest districte, la V. S., dirigint-se a la concurrència, va dir, que hi havia malversacions de fons, i aleshores jo he anat lligant les manifestacions de la V. S....

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: No, no he dit això.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Celebro moltíssim el desmentiment públic precisament de la V. S. Però segons les referències que tinc, la V. S. parlava de malversacions de fons que puntualitzava en la Conselleria de Sanitat i Assistència Social; i més precisament, en relació a la Clínica Mental de Santa Coloma.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: No, no. Jo no m'he ocupat mai d'aquesta Clínica.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Celebro molt que així sigui, i ja no insisteixo. I als amics que d'aquest poble m'han donat aquesta referència, no faré altra cosa que trametre'ls-hi el DIARI DE SESSIONS d'avui, en què constin les paraules de la V. S., que jo li agraeixo molt.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Però jo voldria saber quines eren les paraules d'ells.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Hi ha un Decret sobre malversacions de fons a la Clínica de Santa Coloma; un expedient sobre això.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: No es feia referència en aquest sentit, sinó que la malversació de fons s'atribuïa al Conseller de Sanitat. I com jo vaig creure que això no era altra cosa que aquelles fantasies de caràcter electoral, celebro molt aquesta rectificació del senyor Vidal i Guardiola i em dono per satisfet.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Però jo prego que se'm diguin els noms de l'autor o dels autors d'aquesta infàmia. I espero que la V. S. serà tan amable que me'ls dongui.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: En tot cas, després, particularment. Però el fet és que jo celebro molt les seves paraules, perquè jo ni en actes públics ni en actes privats he emprat mai aquests termes, ni molt menys he parlat de falsetats.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: De mala administració si que n'he parlat moltes vegades.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: De la Conselleria de Sanitat?

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: En conjunt, del Govern.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Doncs, jo sempre acceptaré de la V. S. totes les interpellacions que tingui a bé plantejar i que facin referència als serveis de la Conselleria de Sanitat i Assistència Social.

I ara anem a contestar a les paraules del senyor Abadal, encara que crec haver-ho fet ja d'una

manera genèrica; però tinc molt interès en que s'esvaeixin tots els seus dubtes i els seus recels. En aquest sentit, hem de dir-li al senyor Abadal que no pretenem substituir la beneficència privada amb una beneficència estatal; i si així pretenguéssim, comprenem que es sentissin aquests recels, perquè nosaltres també els sentiríem.

No hi ha a Europa, i no parlo ja de Catalunya, les possibilitats econòmiques de la qual són tan escasses, no hi ha cap país que es pugui prendre la beneficència des d'un punt de vista exclusivament d'Estat. I per això nosaltres acceptem aquest criteri liberal, o sigui el criteri d'una col·laboració estatal, però sense tancar les portes a l'altruisme, sense tancar les portes a l'humanitarisme, sense tancar les portes als actes que puguin proporcionar una font d'ingressos per les finalitats dels serveis de Sanitat i Assistència. De manera que en aquest sentit, senyor Abadal, deuen desaparèixer del seu pensament tota mena de dubtes.

Però hi ha un projecte de Llei presentat a aquesta Cambra; no un Decret, no, sinó un projecte de Llei, perquè es discuteixi i perquè es puguin exposar punts de vista i suggerències. I en aquest projecte de Llei, es marca una estructuració estatutària dintre de Catalunya, perquè tai com funcionen les institucions en l'actualitat, no rendeixen cap eficàcia i vénen a representar una cosa molt endarrerida des d'un punt de vista tècnic.

Jo us esmentaré tan sols, a manera d'anècdota, com us en podria esmentar moltíssimes, i en el terreny privat les explicaré a qui me les demani, que en una vila de Catalunya importantíssima, a no gaires quilòmetres de Barcelona, que té un Hospital, en una de les seves sales, de caràcter general, en una darrera visita d'inspecció que hi vaig fer, vaig trobar-hi que en uns llits col·locats a menys distància de trenta o quaranta centímetres hi convivia un tuberculós, un tífic i un vell. Quan em vaig dirigir a la Junta de Govern d'aquella casa i amb el natural astorament vaig preguntar perquè tenint altres sales havien de consentir que un tífic, malaltia contagiosa, un tuberculós, malaltia també contagiosa, i un vell que no tenia cap malaltia i que solament era allà amb caràcter d'asilat estaven tan junts, varen dir-me que aquesta era una qüestió del metge de la casa i que potser ell podria donar-me explicacions. I en interpellar el metge de la casa, aquest va dir que com que es tractava d'un vell no tenia importància que es contaminés de la tuberculosi o del tifus.

Casos d'aquesta naturalesa, senyor Abadal, n'hi han sense necessitat d'exagerar i demostren abastament com l'organització hospitalària de Catalunya no ens honora pas massa, que obeeix a unes normes mitjvals i a una direcció tècnica equivocada. Cal, doncs, donar-li una nova estructuració per a posar-nos al nivell de les altres poblacions d'Europa i en aquest sentit està orientat el meu projecte i no pas amb mires partidistes. Examinis la Constitució del Consell Superior de l'Assistència Social, examinis la Constitució del Patronat de la Casa de Caritat, i veurà la V. S. si fa un arqueix dels seus valors, que s'han tingut en compte els de caire espiritual i no pas els de caire polític, ja que si es fes una classificació de caràcter polític es veuria com està en minoria el

nostre partit en aquests Patronats. No és, doncs, l'orientació política la norma del Conseller d'Assistència Social pel que fa referència a coses de beneficència.

Amb aquestes explicacions adreçades al senyor Vidal i Guardiola i a la V. S., crec que es pot haver esvaït allò que podien pensar de què es pretén destruir la beneficència privada i, altrament, crec haver contestat a quantes al·lusions se m'havien fet sobre aquest particular.

El Sr. PRESIDENT : Se suspèn aquest debat.

Lectura d'un dictamen de la Comissió de Justícia i Dret sobre el Projecte de Llei creant el Tribunal de Cassació de Catalunya

Reunida la Comissió Permanent de Justícia i Dret sota la Presidència del seyor Josep Andreu i Abelló, amb assistència dels Vocals senyors Joan Casanelles i Ibarz, Joan Tauler i Palomeres, Pere Comes i Calvet, Xavier Casademunt i Arimany, Francesc Riera i Claramunt, Raimond d'Abadal i Calderó, Josep M.ª Tries de Bes, Tomàs Sol i Mestre i Carles Gerhard i Otenwaelder, actuant de Secretari el senyor Gonçal Ibars i Meseguer, per tal de dictaminar sobre el Projecte de Llei de creació d'un Tribunal de Cassació de Catalunya; després de diverses reunions en les quals han estat exposades les diferents opinions dels components de la Comissió aquesta ha pres l'acord, per majoria de vots, de sotmetre a l'aprovació de la Cambra el següent Projecte de Llei al qual s'acompanyen diversos vots particulars :

PROJECTE DE LLEI

Títol I

Organització del Tribunal

Article 1.er El Tribunal de Cassació exerceix la seva jurisdicció en tot el territori de Catalunya. La residència del Tribunal de Cassació és la ciutat de Barcelona, però ell mateix pot acordar de traslladar-se i actuar temporalment en qualsevol altre lloc de Catalunya.

Article 2.^{on} Constitueixen el Tribunal de Cassació un President i dotze Magistrats. El nombre de Magistrats podrà ésser augmentat per Decret.

Article 3.er El Tribunal de Cassació actua en ple, com a Cambra de Govern i en dues Sales de Justícia, una de civil i una altra Contencioso-administrativa, en les quals funcionaran les seccions que convinguin.

Títol II

De l'elecció de President

Article 4.^{on} Per a l'elecció de President del Tribunal de Cassació, es constituirà una Assembla integrada per les persones següents :

1.er Divuit Diputats del Parlament de Catalunya.

2.^{on} El President de la Comissió Jurídica Assessora.

3.er Els Degans dels Collegis d'Advocats de les poblacions on existeixin Audiències.

4.^{on} El Degà de la Facultat de Dret : Ciències Econòmiques i Socials de la Universitat de Catalunya.

5.^{on} Dos Magistrats del Tribunal de Cassació designats per la Cambra de Govern del mateix Tribunal.

6.^{on} El Procurador de Catalunya.

7.^{on} El President de l'Audiència Territorial de Barcelona.

8.^{on} Els dos Presidents de Sala de l'Audiència Territorial de Barcelona.

9.^{on} Els Presidents de les altres quatre Audiències de Catalunya.

10. El President de l'Acadèmia de Legislació i Jurisprudència.

11. El Degà dels Jutges de Primera Instància de Barcelona.

12. El Degà dels Jutges municipals de Barcelona.

Article 5.^{on} Els Diputats seran elegits pel Parlament, o, si s'escau, per la seva Diputació Permanent. Cada Diputat podrà votar dotze noms.

En cas de vacant o impossibilitat de qualsevol de les persones designades en els números 2.^{on} 3.er i 4.^{on}, seran substituïdes per aquella que reglamentàriament hagi d'exercir les funcions del càrrec corresponents.

Si en el dia de reunió de l'Assemblea no estessin encara nomenats els Magistrats del Tribunal de Cassació, els tres vots que els corresponen no seran emesos per ningú.

Article 6.^{on} L'Assemblea serà convocada pel President de la Generalitat segons acord del Consell Executiu signat pel Conseller de Justícia i Dret. Entre la convocatòria i la reunió hi haurà un termini de vint dies, com a mínim, i de trenta dies com a màxim.

L'Assemblea haurà de reunir-se dos mesos abans de finir la magistratura del President del Tribunal, o dintre dels deu dies següents a la data en què per qualsevol causa resti vacant la presidència.

Article 7.^{on} Cinc dies abans del fixat per a la reunió de l'Assemblea el Departament de Justícia i Dret publicarà al *Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya* la llista dels electors i la designació del lloc i de l'hora en què haurà de reunir-se l'Assemblea.

Els electors percebran, amb càrrec al Pressupost de Justícia, la dieta de 50 pessetes diàries mentre duri la reunió. El que tingui la seva residència fora de Barcelona, rebrà a més una indemnització per despeses de viatge.

Article 8.^{on} La primera Assemblea es reunirà a la sala de sessions del Parlament de Catalunya sota la Presidència provisional de la Mesa del Parlament.

Llegida i aprovada la llista d'electors es procedirà a la constitució de la Mesa definitiva de l'Assemblea, que estarà composta d'un President, dos Vocals i dos Secretaris.

Prendran part en aquesta votació tots els electors cridats per ordre alfabètic i la Mesa elegida

com a definitiva passarà a ocupar el seu lloc, que li serà cedit per la Mesa provisional.

Si en l'acta de la constitució de l'Assemblea es formulen protestes sobre la representació de qualsevol dels seus membres, seran resoltes per majoria de vots per la mateixa Assemblea sense ulterior recurs.

Per això l'Assemblea restarà definitivament constituïda.

En les Assemblees que es reuneixin després de constituït el Tribunal de Cassació la seva Sala de Govern actuarà com a Mesa provisional de l'Assemblea.

Article 9.e Constituïda definitivament l'Assemblea, es farà la votació d'acord amb les regles següents:

a) Un dels Secretaris anirà cridant, un a un, per ordre alfabètic, els electors, els quals votaran a mesura que siguin anomenats, remetent la papereta de votació al President, que la dipositarà a la urna. Els membres de la Mesa presidencial votaran en darrer lloc i tancarà la votació el President.

b) La votació serà secreta, per paperetes, cada una de les quals sols podrà contenir un nom. Si alguna papereta té més d'un nom, només valdrà el primer.

c) Acabada la votació, el President farà l'escrutini de les paperetes que tingui a la urna, una a una, i llegint el nom vàlid que contingui. El resultat de l'escrutini el farà públic el President.

Article 10. L'acta de l'escrutini definitiu serà comunicada al President de la Generalitat, el qual, dintre dels tres dies següents, designarà el President del Tribunal de Cassació entre qualsevol dels tres que hagin obtingut més vots en la votació de l'Assemblea. Això no obstant, no podrà designar cap candidat que no hagi obtingut més de la cinquena part de vots emesos. El nomenament serà comunicat al Ministre de Justícia de la República.

Article 11. El President del Tribunal de Cassació ha de tenir més de quaranta anys i reunir les condicions per a ésser Magistrat del mateix Tribunal.

Article 12. La duració del càrrec de President és de deu anys, comptats des del dia següent al de la publicació del Decret de nomenament en el *Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

El càrrec de President és reelegible.

Títol III

Del nomenament de Magistrats del Tribunal de Cassació

Article 13. Per a ésser Magistrat cal estar comprès en qualsevol de les següents categories:

Magistrats i Ex-magistrats d'Audiència.

Procurador de Catalunya o Ex-procurador de Catalunya.

Degans i Ex-degans del Col·legi d'Advocats de Catalunya en poblacions de més de 20,000 habitants.

Professors de la Facultat de Dret i Ciències Econòmiques i Socials.

Advocats en exercici de més de quinze anys en territori de Catalunya, que hagin satisfet més de cinc anys, quant menys, la quota fixa.

Notaris amb més de quinze anys d'exercici que

hagin servit en els darrers cinc anys plaça de primera categoria a Catalunya.

Autors d'obres jurídiques de reconegut mèrit.

També podran ésser designats per a formar part de la Sala Contencioso-administrativa, i fins el nombre de tres Magistrats, les persones que hagin estat Consellers de la Generalitat i els que siguin funcionaris o ex-funcionaris de les més altes categories administratives de Catalunya o dels seus Municipis de més de 20,000 habitants.

Article 14. El nomenament dels Magistrats del Tribunal de Cassació correspon al Consell Executiu de la Generalitat, i es farà per Decret del Conseller de Justícia i Dret.

Per a la provisió de vacants s'establiran quatre torns; tres que correspondran a proposta feta pel Tribunal de Cassació en ple, i un quart torn que es proveirà per oposició directa entre llicenciats en Dret de més de trenta anys.

Per cada vacant a cobrir a proposta del Tribunal de Cassació en ple, aquest farà una terna, i si no hi ha unanimitat en la proposta, constituïran la terna els tres noms que obtinguin major nombre de vots.

Les ternes seran presentades per ordre alfabètic i aniran acompanyades d'una sucinta exposició de les condicions i dels mèrits de cada candidat.

Si la terna no fos completa o algun dels proposats no reuneix cap de les condicions necessàries, el Consell podrà tornar la proposta i manar que es faci una nova terna completa.

El Consell Executiu elegirà lliurement dins de la terna proposada.

Article 15. La provisió de les places de Magistrat corresponents a oposició directa serà feta mitjançant exercicis davant d'un Tribunal qualificador, compost del Conseller de Justícia i Dret o d'una persona delegada per ell; del President del Tribunal de Cassació o d'un Magistrat nomenat per ell; d'un Magistrat del Tribunal de Cassació designat per la seva Cambra de Govern; d'un Catedràtic de la Facultat de Dret i Ciències Econòmiques i Socials de la Universitat de Barcelona, designat per la mateixa Facultat; de dos Advocats en exercici, un d'ells designat pel Departament de Justícia i Dret, i l'altre per la Junta de Govern del Col·legi d'Advocats de Barcelona, i del Comissari de Competències de la Generalitat.

Quan assisteixi als exercicis el Conseller de Justícia i Dret, serà President del Tribunal, i quan no hi assisteixi personalment ho seran el President del Tribunal de Cassació o el Magistrat delegat per ell.

Els exercicis d'oposició seran teòrics i pràctics i hauran de precisar-se en la corresponent convocatòria. Un dels exercicis haurà d'ésser eliminatori i servirà per a acreditar que el candidat parla i escriu correctament la Llengua catalana. El Tribunal, com a resultat dels exercicis, formularà al Consell Executiu de la Generalitat una proposta unipersonal.

En cas d'estimar el Tribunal qualificador que no pot proposar cap opositor, la vacant corresponent serà proveïda segons proposta del Tribunal de Cassació a l'art. 14.

Article 16. No podran ésser nomenats Magistrats:

1.ª Els impedits físicament o intel·lectual per a l'exercici normal de les seves funcions.

2.ª Els que estiguin processats per qualsevol

delicte que els faci desmerèixer en el concepte públic.

3.ª Els que estiguin subjectes a condemna o pendants d'ella.

4.ª Els fallits, concursats o suspesos.

Article 17. Està prohibit als Magistrats del Tribunal de Cassació l'exercici per si, per la muller o per interposades persones, de tota mena de negoci, comerç o indústria. Tampoc no poden ésser socis col·lectius ni gerents, administrador, directors o conseller de companyies o societats mercantils o industrials.

La infracció d'aquestes disposicions es considerarà una renúncia del càrrec.

Article 18. El càrrec de Magistrat és incompatible amb l'exercici de l'advocacia i de tot càrrec o funció permanent i retribuïda al servei d'entitat privada o particular. El Magistrat que incorri en qualsevol d'aquestes causes d'incompatibilitat s'entendrà que renuncia a la Magistratura.

El càrrec de Magistrat també és incompatible amb el de Diputat a les Corts de la República o del Parlament de Catalunya, d'Alcalde, Conseller, Regidor o qualsevol altre de Corporació pública i amb tot altre càrrec o servei permanent o retribuït, de l'Estat, de la Generalitat o de qualsevol Corporació pública o administrativa. Si el càrrec o servei públic té caràcter transitori, podrà exercitar-lo en comissió de servei.

L'exercici de funcions judicials és justa causa d'exempció per als càrrecs polítics i administratius encara que siguin declarats obligatoris. El Magistrat que accepti un dels esmentats càrrecs permanents i retribuïts o que dintre dels vuit dies següents a la seva proclamació o designació no faci valer la causa d'exempció, serà considerat en excedència voluntària en el càrrec de Magistrat.

Article 19. No podran ésser Magistrats del Tribunal de Cassació els que no hagin complert l'edat de trenta anys.

No podran pertànyer simultàniament al Tribunal de Cassació Magistrats que tinguin entre ells parentiu de consanguinitat fins al quart grau, o d'afinitat fins el segon grau. Altrament restarà sense efecte el nomenament darrer.

En igual cas d'incompatibilitat incorreran els que tinguin parentiu fins el segon grau de consanguinitat i primer d'afinitat, que exerceixin la professió dintre del territori de Catalunya.

El càrrec de Magistrat és compatible amb ésser membre pertanyent a Consells de Cultura, Beneficència, Comissió Jurídica Assessora i altres organismes semblants de designació de la Generalitat o d'una Corporació pública.

Article 20. Els Magistrats tenen l'obligació de posar en coneixement del President del Tribunal de Cassació les circumstàncies d'incompatibilitat que en ells concorren o que els sobrevinguin. La inobservància d'aquesta obligació serà corregida disciplinàriament.

Títol IV

De les Sales de Justícia

Article 21. La Sala Civil del Tribunal de Cassació coneixerà :

1.ª Dels conflictes de competència i jurisdic-

ció entre les Autoritats judicials de Catalunya.

2.ª Dels recursos de cassació per infracció de Llei o doctrina legal i de les formes essencials del judici en matèria civil, la legislació exclusiva de la qual sigui atribuïda a la Generalitat, inclosos els recursos contra laudes d'amigables componedors, i els interposats pel Ministeri Fiscal als efectes de sentar o fixar jurisprudència.

3.ª Dels recursos extraordinaris de revisió en les mateixes matèries.

4.ª Dels recursos en les altres matèries de la competència de la Generalitat, el coneixement dels quals li atribueixin les Lleis d'aquesta.

Article 22. La Sala Contencioso-administrativa coneixerà :

1.ª En instància única, dels recursos contra acords o resolucions del Consell Executiu o contra decrets i ordres dels Consellers o contra resolucions d'organismes superiors de l'administració de la Generalitat, dictats en matèria administrativa, la legislació exclusiva de la qual estigui atribuïda a la mateixa Generalitat, en tant siguin recorribles en via contencioso-administrativa.

2.ª De les apel·lacions contra les resolucions recaigudes en recursos contencioso-administratius sobre iguals matèries promoguts en primera instància davant dels Tribunals inferiors de la jurisdicció contencioso-administrativa existents en el territori de Catalunya.

3.ª Dels recursos contra la illegalitat dels actes o disposicions emanants de la Generalitat en l'exercici de la seva potestat reglamentària i contra els seus actes discrecionals constitutius d'excés o desviació de poder.

Article 23. A la Sala Civil funcionarà una Secció de recursos administratius i coneixerà :

1.ª De la darrera instància en recursos sobre qualificació de documents referents al dret privat i català que puguin motivar inscripció en el Registre de la Propietat.

2.ª Dels recursos sobre resolucions de caràcter disciplinari que afectin Notaris, Procuradors o Secretaris judicials que exerceixin a Catalunya.

Article 24. Cada una de les Sales de Justícia coneixerà a més, en única instància de les recusacions que s'interposin contra un o dos dels Magistrats que les componguin.

Article 25. Mentre no es disposi altrament, el nombre de Magistrats que compondran la Sala de Justícia, serà de sis Magistrats per la Sala Civil, i de sis Magistrats per la Sala Contencioso-administrativa.

La Secció de recursos governatius podrà actuar amb tres Magistrats, i amb aquest nombre funcionarà també la Sala Contencioso-administrativa que conegui de recursos la quantia dels quals sigui inferior a 10,000 pessetes.

Les Sales de Justícia actuaran amb assistència de cinc Magistrats.

Article 26. Els Magistrats de les Sales de Justícia actuaran per torn i es supliran recíprocament per tal de completar el nombre de Magistrats necessari, per a formar Sala.

En el Tribunal de Cassació no hi hauran Magistrats suplents.

Sempre que les necessitats de l'administració de justícia ho exigeixin, el President del Tribu-

nal sense perjudici de l'assignació especial de cada un d'ells, podrà intercanviar els Magistrats d'una Sala a l'altra, a excepció dels que fa referència l'últim paràgraf de l'article 13.

Article 27. El President del Tribunal té facultat per a modificar la composició de les Sales de Justícia, quan per la competència especial dels Magistrats cregui que, amb el canvi, poden rendir un major servei a l'administració de justícia.

Article 28. Cada Sala elegirà d'entre els seus membres un President que exercirà les funcions durant dos anys.

El càrrec de President de Sala serà reelegible.

Correspon als Presidents de Sala de presidir la Sala de Justícia, dirigir els debats judicials, donar o retirar l'ús de la paraula, mantenir l'ordre i posar en coneixement del President del Tribunal tot el que creguin d'interès, relacionat amb el funcionament de la Sala.

En cas de vacant, malaltia o altra impediment, actuarà com a President de la Sala el seu Magistrat més antic.

Títol V

Del Tribunal de Cassació en Ple i de la seva Cambra de Govern.

Article 29. Formen part del Ple del Tribunal de Cassació tots els seus Magistrats.

El Tribunal de Cassació es reunirà en Ple i es constituirà amb Sala de Justícia:

1.ª Per a resoldre incidents de recusació del President del Tribunal, de President de Sala o de més de dos Magistrats de Sala de Justícia.

2.ª Per a conèixer dels recursos de responsabilitat civil d'un o més Magistrats del Tribunal de Cassació en l'exercici de llurs funcions.

3.ª Per a informar al Consell Executiu de la Generalitat en audiència prèvia a la resolució dels conflictes de jurisdicció que es plantegin al territori de Catalunya, entre els seus Tribunals de Justícia i les autoritats administratives dependents de la Generalitat, conflictes que seran resolts en definitiva pel Consell Executiu de la Generalitat.

Article 30. Correspon també al Tribunal de Cassació reunit en Ple:

1.ª La proposta i formació de ternes per a nomenament de Magistrats del Tribunal en els tres primers torns.

2.ª L'estudi i proposta de reformes de l'administració de justícia en el territori de Catalunya.

3.ª Donar els informes que li siguin demanats, per la Generalitat sobre les reformes legislatives que es refereixin o es relacionin amb l'administració de justícia.

4.ª Deliberar i acordar tots els assumptes que li sotmetin el President o la Cambra de Govern.

Article 31. El Tribunal en Ple es reunirà sempre que el convoqui el President o bé ho demanin la quarta part dels seus membres.

El President podrà nomenar un Ponent o una Ponència de Magistrats per tal que preparin un projecte de resolució en l'afer que es sotmeti al Ple.

Els Magistrats que discrepin de la majoria

podran demanar que consti llur vot a l'acta o votar per escrit fonamentat que s'hi insertarà.

Article 32. La Cambra de Govern del Tribunal es compon del seu President, dels Presidents de la Sala de Justícia i del Procurador de Catalunya.

Correspon a la Cambra de Govern:

1.ª Vetllar per l'administració de justícia dintre del territori de Catalunya.

2.ª Despatxar els afers atribuïts al Tribunal de Cassació i que no corresponguin a la Sala de Justícia ni a les Seccions.

3.ª Exercir les facultats governatives i disciplinàries sobre els altres Tribunals de Catalunya que li delegui el Tribunal Suprem.

4.ª Donar els informes que li demanin el Govern de la República i la Generalitat sobre l'administració de Justícia, organització i règim dels Tribunals o sobre assumptes governatius o econòmics d'aquests.

5.ª Donar sobre tots aquests afers els informes que li demani el President.

6.ª Proposar al Govern de la Generalitat el que consideri necessari i convenient en les dites matèries amb relació al territori de Catalunya.

7.ª Proposar a la Generalitat la separació dels empleats de la dependència del Tribunal que siguin de lliure nomenament i acordar sobre llur suspensió, sens perjudici de les facultats que sobre aquestes matèries reservi la Llei al Departament de Justícia i Dret.

8.ª Exercir la jurisdicció disciplinària en els casos establerts per les Lleis. Abans de resoldre en afers que es refereixin a persona que formi part de Corporació relacionada amb l'administració de justícia haurà de demanar informe a la Corporació afectada.

9.ª Organitzar i dirigir els treballs d'estadística judicial, d'acord amb el Departament de Justícia i Dret.

10. Informar en tot el que es refereix a modificació de la demarcació territorial judicial que s'establirà per la Llei corresponent, així com en el referent a habilitació de locals i dotació de serveis.

11. Designar els Magistrats del Tribunal que juntament amb les altres persones nomenades pel Departament de Justícia i Dret hauran de fallar els concursos que convoqui la Generalitat per a cobrir les vacants que es produeixin de Jutge de primera Instància o de Magistrat d'Audiència.

Article 33. La Cambra de Govern es reunirà quan la convoqui el President que procurarà fer-ho setmanalment.

La Cambra de Govern no queda constituïda si no en la presidència dels seus components o dels qui, en tot cas, substitueixin els absents o impossibilitats d'assistir-hi. Els seus acords seran fonamentats.

Títol VI

Competència del Tribunal de Cassació

Article 34. El Tribunal de Cassació de Catalunya, en les respectives Sales de Justícia conèixerà, amb competència pròpia i exclusiva, dels re-

curso de cassació per infracció de Llei o doctrina legal i de les formes essencials del judici i de les qüestions contencioso-administratives, tant en apel·lació com en única instància, en matèries la legislació de les quals correspongui a la Generalitat.

La jurisdicció de les Sales de Cassació és improrrogable. La matèria és determinada per l'acció principal exercitada.

Es defensada i en el seu cas promoguda per la Generalitat, la qual actuarà per mitjà del Procurador de Catalunya, amb els drets que es fixaran en una Llei especial.

Article 35. Sempre que sigui preparat per infracció de Llei o de doctrina legal, o interposat per trencament de forma, un recurs de cassació pertanyent a les dites matèries, el Tribunal *a quo*, en tenir preparat, o en admetre el recurs, disposarà d'emplaçament de les parts en judici davant de la Sala civil del Tribunal de Cassació. Aquell Tribunal lliurarà tan sols una certificació, que deurà ésser utilitzada davant del Tribunal de Cassació de Catalunya, o de la Sala de Govern del Tribunal Suprem segons s'interposi el recurs en un o altre Tribunal.

Article 36. La Sala admetrà el recurs de queixa i en altre cas de cassació per a la seva tramitació, escoltant el Procurador de Catalunya i les parts. Aquests podran plantejar la qüestió de competència per inhibidòria, davant de la Sala de Govern del Tribunal Suprem i per declinatòria davant del Tribunal de Cassació de Catalunya. La declinatòria serà tramitada com un incident previ i contra l'auto resolutori es podrà recórrer davant de la Sala de Govern del Tribunal Suprem.

Si fos promoguda qüestió de competència i la Sala del Civil del Tribunal de Cassació entengués que és incompetent, dictarà auto inhibint-se que posarà en coneixement de la Sala Civil del Tribunal Suprem.

Resolta per la Sala de Govern del Tribunal Suprem la competència negativa a favor del Tribunal de Cassació de Catalunya, aquest tramitarà i resoldrà el recurs.

Article 37. La secció de recursos governatius és l'única competent per a resoldre les apel·lacions contra les resolucions del President de l'Audiència del territori de Catalunya, en recurs sobre qualificació de documents referents al dret privatiu català que hagin de motivar inscripció en el registre de la Propietat. Interposada l'apel·lació, el President de l'Audiència farà trametre l'expedient original a la Secció de Recursos governatius. Es donarà vista al Fiscal, al Procurador de Catalunya i a les parts que podran promoure qüestió de competència.

Títol VII

Atribucions del President del Tribunal de Cassació

Article 38. La Generalitat organitzarà una Comissaria de competències formada pel Procurador de Catalunya i per Oficials lletrats que a més de les altres funcions que se li encomanin tindrà per mis-

sió especial defensar la competència del Tribunal de Cassació en totes les matèries de legislació atribuïdes a la Generalitat.

Quan reiteradament la jurisprudència del Tribunal Suprem envaeixi en forma notòria la competència del Tribunal de Cassació de Catalunya, podrà el Procurador de Catalunya en interès de la Llei, interposar davant del Tribunal de Garanties constitucionals el recurs corresponent. Si el Tribunal de Garanties entengués que la jurisprudència establerta no és adequada, ho declararà així, i la seva resolució constituirà doctrina legal, sense que això no obstant es revoquin les solucions que hagin estat dictades fins aleshores pel Tribunal Suprem en aquella matèria.

Article 39. Correspon al President la direcció i el Govern de règim interior del Tribunal de Cassació, i amb relació al territori de Catalunya té l'exercici de les atribucions i funcions següents:

1.ª Complir i fer complir la Llei orgànica del Poder judicial i les altres que es refereixin al càrrec.

2.ª Fer guardar l'ordre degut en els Tribunals als Magistrats, auxiliars i subalterns.

3.ª Exposar al Consell Executiu de la Generalitat el que estimi necessari o convenient per a la més complida administració de justícia.

4.ª Rebre i despatxar la correspondència oficial.

5.ª Donar curs amb el seu informe a les sol·licituds, queixes i consultes que el Tribunal, les Sales i els Magistrats del mateix, els seus auxiliars i subalterns adrecin al Conseller de Justícia i Dret de la Generalitat.

6.ª Reunir i presidir el Tribunal en ple i la Cambra de Govern.

7.ª Rebre les excuses d'assistència dels Magistrats, dels auxiliars i subalterns i posar-les en coneixement del President de la Sala a qui correspongui.

8.ª Nomenar els Magistrats que hagin de completar el nombre dels que siguin necessaris per entendre d'algun afer quan no bastin els de la dotació de la Sala, procurant la major igualtat en aquest servei.

9.ª Ordenar per tots els dies hàbils, a l'hora establerta per a celebrar audiència que el Tribunal es distribueixi en Sales de Justícia.

10. Presidir en els casos en què la Llei ho ordeni expressament o quan a ell li sembli qualsevol Sala de Justícia. En estrada, quan presideixi, portarà la paraula, sense que ningú més pugui usar-la sense el seu permís.

11. Fer complir llur deure als Magistrats Auxiliars i subalterns, comunicant-los-hi les ordres que cregui convenientes relatives a l'exercici de llurs funcions, i amonestar privadament els que es mostrin poc diligents en el compliment de llurs càrrecs.

12. Cridar el Procurador de Catalunya per a fer-li les indicacions que consideri oportunes per a la millor administració de justícia, relatives a ell i als seus subordinats.

13. Posar en coneixement de qui correspongui les faltes dels Magistrats que donin lloc a correccions disciplinàries, i del Tribunal competent als delictes que cometin en l'exercici de llurs funcions.

14. Donar compte a la Generalitat de les vacants que ocorrin en el Tribunal de Cassació i de l'entrada i sortida dels seus Magistrats i Auxiliars que siguin nomenats, jubilats, destituïts o usin de llicència.

15. Escoltar les queixes referents a l'Administració de Justícia que li facin els interessats per retard dels negocis judicials, adoptar les providències que estiguin dins de les seves facultats i posar-ho en coneixement de la Sala respectiva quan la gravetat de l'assumpte ho requereixi.

16. Donar llicència per absentar-se i separar lliurement els dependents de la Secretaria i exercir pel que toca al seu nomenament i al dels subalterns les facultats que les Lleis i els reglaments li concedeixin.

17. Dictar les mesures que siguin necessàries o convenients per al bon ordre i conservació dels arxius i biblioteques dels Tribunals de Catalunya.

18. Avisar quan no pugui assistir a la reunió del Tribunal, als que hagin d'ocupar el seu lloc.

Article 40. Tindrà també el President del Tribunal de Cassació:

1.ª La facultat de demanar per si, directament, als Presidents de les Audiències, Tribunals i Jutjats del territori de Catalunya els plets o expedients que estiguin finits o portats completament a execució quan això interessi a l'Administració de Justícia o a la Generalitat i retornar-los al Tribunal o Jutjat d'on procedeixin, de seguida que estigui fet l'examen que hagi motivat la reclamació.

2.ª La facultat de disposar visites d'inspecció per tal d'examinar l'estat de l'Administració de Justícia en qualsevol Audiència, Tribunal o Jutjats del territori de Catalunya, quan hi hagi motius fonamentals per a fer-ho i després d'escoltar la Cambra de Govern.

Article 41. Correspon al President: La inspecció i vigilància sobre les Audiències, Tribunals i Jutjats que actuïn en el territori de Catalunya i sobre el compliment de llurs deures per part dels Magistrats i Jutges en la forma i amb les facultats que disposin les Lleis.

Així mateix, d'acord amb la Cambra de Govern exercirà les facultats que les Lleis atorguin al Tribunal de Cassació en tot el referent a ascensos i trasllats dels Magistrats i Jutges del territori.

Article 42. El President del Tribunal de Cassació és l'òrgan de relació entre el Tribunal de la República i les Autoritats judicials de Catalunya.

El President del Tribunal podrà comunicar amb el Govern de la República per conducte del President de la Generalitat de Catalunya.

Article 43. En cas de vacant, malaltia, absència o altre impediment justificat, exercirà les funcions pròpies del càrrec el President de Sala més antic.

Títol VIII

Honors i drets dels Magistrats

Article 44. Els Magistrats del Tribunal de Cassació tindran el tractament d'Excellència.

Llurs vestits i insígnies seran la toga i la placa. El President usarà medalla i placa.

Article 45. La presa de possessió dels Magistrats del Tribunal de Cassació, es farà davant del Tribunal en ple, i en el mateix acte faran l'oportuna promesa de complir i fer complir les Lleis i d'administrar justícia rectament.

Article 46. Els Magistrats del Tribunal de

Cassació tindran una dotació de 30,000 pessetes l'any. Els Presidents de Sala de Justícia tindran 3,000 pessetes més per despeses de representació. El President del Tribunal tindrà 40,000 pessetes de dotació i 10,000 pessetes més per despeses de representació.

Els Magistrats del Tribunal de Cassació són inamovibles. El President ho és igualment per la duració del càrrec. Podran demanar l'excedència voluntària sense sou per un temps que no pot ésser inferior a un any. L'excedència forçosa es produirà en els casos determinats per la Llei i donarà dret a les dues terceres parts del sou.

Article 47. Els Magistrats d'aquest Tribunal que s'inutilitzin físicament o intel·lectual per al servei, seran jubilats. També ho seran els que hagin complert l'edat de setanta cinc anys. Podran ésser jubilats a instància pròpia o per resolució del Govern, els que compleixin setanta anys.

La separació o la suspensió dels Magistrats del Tribunal de Cassació sols podran decretar-se per resolució del Tribunal en ple constituït en Sala de Justícia per les causes establertes en les Lleis, amb audiència per escrit, de l'interessat.

Article 48. Els Magistrats del Tribunal de Cassació tenen el deure de residència i no poden absentar-se sense permís o llicència del President del Tribunal, que podrà concedir-lo per raó de malaltia, o per assumptes personals, en aquest últim cas, mentre no hi hagi perjudici per al bon funcionament del Tribunal.

No es consideraran absències les sortides que puguin fer els Magistrats després del despatx del dissabte fins a la represa del proper dia de treball. Cada Magistrat té dret a llicència per assumptes propis, fins a trenta dies, cada any, amb el sou sencer.

Títol IX

Auxiliars i subalterns del Tribunal de Cassació

Article 49. Al Tribunal de Cassació hi haurà un Secretari de Govern i dos Secretaris Judicials, un per cada Sala de Justícia. Tots ells estaran a sou. Un Decret fixarà la forma de previsió.

Per a ésser Secretari Judicial del Tribunal de Cassació, cal tenir vint-i-cinc anys, llicenciat en Dret, no estar inclòs en causa d'incapacitat o d'incompatibilitat i reunir les condicions especials que fixi un Reglament.

Article 50. Al Tribunal de Cassació hi haurà els Oficials de Secretari que exigeixin les conveniències del servei, les condicions i el sou dels quals seran fixats per un Reglament.

També hi haurà al Tribunal un Arxiver que tindrà cura de la custòdia, ordenació i conservació dels documents, lliurarà certificats dels que es trobin en l'Arxiu i tindrà al seu càrrec la Biblioteca del Tribunal.

Article 51. Per a ésser subaltern del Tribunal de Cassació cal tenir vint-i-cinc anys, saber llegir i escriure, tenir bona conducta i no haver sofert condemna. El nomenament de subalterns correspon al President.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera. La primera elecció de President del Tribunal de Cassació tindrà lloc dintre dels dos mesos següents a l'aprovació d'aquesta Llei.

Segona. La primera provisió pel que toca a sis de les nou places de Magistrat de designació per terna, es farà sobre sis ternes que proposarà la mateixa Assemblea reunida per la mateixa elecció del President del Tribunal de Cassació. Un mateix nom podrà figurar en més d'una terna, però entre les sis ternes sumades hauran de comprendre dotze o més noms. Cada terna serà objecte d'una votació per l'Assemblea i la constituïran les tres persones que hagin obtingut més vots en aquella votació.

Tercera. Dintre del mes següent a la seva elecció, el President del Tribunal de Cassació convocarà exercicis per a la primera provisió de les tres places de Magistrat per oposició directa.

Entre la convocatòria i la pràctica dels exercicis transcorreran almenys dos mesos. Per aquesta vegada el Tribunal qualificador podrà fer propostes de fins a tres noms, posat per rigorós ordre de mèrit, segons el resultat de les oposicions.

Quarta. Els altres tres Magistrats de nomenament per terna, seran nomenats en la forma que disposa aquesta Llei.

Cinquena. Mentre només existeixin les quatre Audiències Provincials de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona, ultra els Degans dels Col·legis d'Advocats de les dites ciutats, seran designats per constituir l'Assemblea que haurà d'elegir el President del

Tribunal de Cassació, els Degans dels Col·legis d'Advocats de Tortosa, Manresa, Reus, Vic i La Seu d'Urgell. Quan no hi hagi Col·legi en la localitat, s'hi entendrà designat l'Advocat més antic en l'exercici.

Sisena. Si en el dia de la reunió de l'Assemblea no estessin encara nomenats els Magistrats del Tribunal de Cassació, els dos vots que els corresponen no seran emesos per ningú.

Palau del Parlament, 7 de novembre del 1933. — El President, J. Andreu. — El Secretari, G. Ibars.

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dimecres

1. Precs i preguntes.
2. Continuació de la interpellació sobre el traspass de serveis de l'Estat a la Generalitat.
3. Continuació de la interpellació sobre l'Hospital de Vilafranca.
4. Interpellació sobre l'Administració de Justícia.
5. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió de Justícia i Dret, relatiu a la majoria i habilitació d'edat.
6. Discussió del dictamen de la Comissió de Justícia i Dret sobre el Projecte de Llei creant el Tribunal de Cassació de Catalunya.

(S'aixeca la sessió a les vuit i vint-i-cinc minuts de la vetlla.)

